

EL NOU CURRÍCULUM HA SUSCITAT UNA POLÈMICA «DESMESURADA I SORPRENENT» EN L'OPINIÓ PÚBLICA

La classe de Religió, qüestionada

La publicació recent del currículum de Religió catòlica en el marc de la LOMCE ha estat ocasió per encendre novament els ànims i posar en qüestió una matèria confessional i optativa que, per a molts avui, no hauria de tenir cabuda a l'ensenyament públic. En aparença, el debat és sobre la classe de Religió catòlica a l'escola pública, però va molt més enllà. En el fons, el que es posa en qüestió és el model espanyol —i català— de laïcitat i l'exercici sense prejudicis del dret a la llibertat religiosa i d'educació.

P 3-4



La capella de Sant Miquel de Pedralbes, un tresor per descobrir



Agustí Codinach

P 16

«OSCAR ROMERO: pastor i màrtir», per Armand Puig

VINCENZO PAGLIA comenta a Barcelona que la beatificació serà al maig

P 6 i 7

SEBASTIÀ TALTAVULL publica un primer recull dels seus articles a «Catalunya Cristiana»

P 30

Sumari

- 8 Reflexió del Cohèlet sobre la mort
- 20 Recordant el beat Josep Guardiet
- 21 L'esperit de Teresa de Jesús a Catalunya
- 25 El Capricho, una obra mestra de Gaudí
- 26 La identitat mariana del poble de Bellvís

Editorial

Sant Josep i santa Teresa

En la proximitat de la festa de Sant Josep (19 de març) i en l'escaiença del cinquè centenari del naixement de santa Teresa de Jesús (28 de març) és pertinent recordar la gran contribució que la doctora de l'Església va tenir a propagar el culte al gloriós patriarca envers el qual tenia especial devoció: «Y tomé por abogado y señor al glorioso san José y me encomendé mucho a él. Vi claro que, tanto de esta necesidad como de otras mayores, de perder la fama y el alma, este padre y señor mío me libró mejor de lo que yo lo sabía pedir. No me acuerdo hasta hoy de haberle suplicado nada que no me lo haya concedido» (V 6,6). La santa, amb la seva sòlida fe en la Providència i el seu realisme característic, explica: «Una vez estaba en un apuro del que no sabía cómo salir, pues no tenía dinero para pagar a unos albañiles, y se me apareció san José, mi verdadero padre y señor, y me dijo que no faltaría dinero y que los contratara; y así lo hice, sin un céntimo. Y el Señor de modo maravilloso que asombraba a los que lo oían, me proveyó» (V 33, 12). El gran pintor barrocc Antoni Viladomat va pintar diverses vegades santa Teresa. I una d'elles és precisament l'Apàrició de sant Josep i el nen Jesús a santa Teresa (c. 1720-1740) que es conserva a Santa Maria de Mataró: un jove Josep presenta l'Infant Jesús a la santa amb un bell diàleg de mirades.

Cal recordar també que, entre nosaltres, els grans propagadors de la devoció a sant Josep, amb prèdiques, cultes i publicacions, foren els frares anomenats Josepets nom popular dels carmelites descalços (ja que

el primer convent de l'orde fou el de Sant Josep d'Àvila).

El papa Francesc té també gran devoció a sant Josep: ha introduït la seva invocació a les pregàries eucarístiques de totes les misses. I santa Teresa pot ser un bon referent en la reforma de l'Església que ell mateix promou.



L'efemèride de la setmana

Dia 22 de març del 1931: s'inaugura el cremallera que dona accés al santuari de Núria.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Joan Arimany, Pilarín Bayés, Carles Cahuana, Anna Castellano-Tresserra, Agustí Codinach, Clara Fernández, Miquel Ramon Fuentes, Joan Guiteras, Nubar J. Hamparzoomian, Dani Majà, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Aureli Ortín,

Joan Pallarès-Personat, Josep Manuel Prieto, Armand Puig, Quique, Jesús Renau, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Rafael Serra, Teresa Solà, Sebastià Taltavull, Eulàlia Tort, Joan M. Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

Un nou llindar



Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Una realitat nova i creixent

Així ho estem constatant quan hi ha qui es presenta demanant el baptisme. I, ben curiós, també, quan algú ja batejat es desperta i diu: «M'agradaria tornar a rebre el baptisme!» Sabem que això no és possible, ja que el baptisme es rep una sola vegada, però fa veure que hi ha un desig de major consciència del que és ser cristià o, almenys, hi ha una incipient voluntat de coherència.

D'altra part i veient les estadístiques dels majors de set anys i dels adults que demanen el baptisme, ens adonem que estem davant d'una realitat nova i creixent: una demanda que ens interpel·la i que hem d'atendre amb actitud missionera. Ens interpel·la perquè és una veu que es fa sentir enmig de molta indiferència religiosa i perquè és un toc d'atenció a la nostra consciència d'agents pastorals que han de respondre constantment als reptes que se'ns presenten. I, quina resposta? Si ens preocupa encertar com es fa un cristià —així ho hem comentat— i el que creiem és que no es fa de qualsevol manera, a la manera com a cadascú li sembla, cal assegurar avui que sigui el Catecumenat el qui en doni la resposta. Fem-ne acció pastoral prioritària a les nostres parròquies, donem-li el to diocesà que té i li atorga el signe d'una Església en comunió, preparem una acollida exquisida i dediquem-hi temps, hores i més hores, si fa falta. Acollim persones, no consumim burocràcia! És tan gran que algú demani l'entrada a l'Església professant la fe en Jesucrist! El Catecumenat baptismal, que és el model inspirador de tota acció catequètica, necessita que avui molts s'hi dediquin. Ens hi va no sols la imatge, sinó sobretot el testimoniatge d'una Església que acull, estima i acompanya els seus fills vinguts d'arreu. Hom no neix cristià, s'hi fa. I, tot això, mitjançant uns signes visibles, comunitaris, a través dels quals i a partir del que signifiquen creix l'adhesió personal a Jesucrist i la consciència de pertinença a una nova família, l'Església. Fem que siguin benvinguts i contagem-los el goig de l'Evangeli!

Difusió controlada per



Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €



El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Setge a l'assignatura de Religió?

La polèmica suscitada al voltant del nou currículum de Religió catòlica torna a posar en qüestió el model espanyol i català de laïcitat

Samuel Gutiérrez

Hi ha polèmiques que es repeteixen de manera cíclica cada cert temps. Acostumen, a més, a coincidir —quina casualitat!— amb èpoques d'eleccions. Són temes molt visceral, que generen controvèrsia i que sovint obliguen a prendre una posició unidireccional, sense tenir en compte els matisos. Un bon exemple és el debat sobre la classe de Religió catòlica a l'escola pública. Un debat, però, no ens enganyem, que va molt més allà del tema educatiu. En el fons, el que posa en qüestió és el model espanyol —i català— de laïcitat i l'exercici sense prejudicis del dret a la llibertat d'educació.

La publicació recent del currículum de Religió catòlica en el marc de la LOMCE ha estat ocasió per encendre novament els ànims i posar en qüestió una matèria confessional i optativa que, per a molts avui, no hauria de tenir cabuda a l'ensenyament públic. El nou full de ruta de l'assignatura, dissenyat per la Conferència Episcopal Espanyola i aprovat pel Ministeri d'Educació, ha estat una bona excusa per atacar, un cop més, l'ensenyament confessional de la religió a l'escola pública. Un ensenyament, d'altra banda, que respon als acords que, des del 1979, van signar l'Estat espanyol i la Santa Seu per garantir el dret dels pares a educar els seus fills segons les seves conviccions religioses i morals. Es tracta, doncs, d'un dret fonamental que els pares han de poder exercir amb llibertat i recollit tant a la Constitució espanyola (article 27.3) com a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (21.2). L'Estat espanyol és aconfessional, però els ciutadans no ho són. Les persones són creients o no creients i tenen el dret d'exercir sense traves el dret a la llibertat religiosa i d'educació. Per això avui, a l'escola pública, l'assignatura de Religió és d'oferta obligatòria per part dels centres i de caràcter opcional per als alumnes.

Polèmica «desmesurada»

La crítica ferotge que des de l'opinió pública s'ha fet al nou currículum de la classe de Religió catòlica ha estat centrada en detalls concrets molt descontextualitzats i ha suscitat una polèmica «desmesurada i sorprenent». Així ho ha afirmat Mons. Jaume Pujol, bisbe delegat d'Ensenyament de la Conferència Episcopal Tarraconense, en un llarg article publicat recentment a *La Vanguardia*. La seva opinió és compartida pel conjunt de delegats d'Ensenyament dels bisbats catalans, que s'han mostrat molt més incisius en la seva crítica. «S'han dit moltes barbaritats en relació amb aquest tema —afirma Mn. Norbert Miracle, delegat de Tarragona i vicesecretari de la Tarraconense—, el que realment es vol criticar no és el currículum sinó l'existència de la mateixa assignatura de Religió catòlica a l'escola pública.»



Els titulars dels diaris han parlat aquests dies d'adoctrinament, de catequesi... Alguns han afirmat fins i tot que Wert volia «fer tornar a resar a l'escola» (*Ara*, 26 de febrer del 2015). Ni el ministre Wert ha estat el responsable d'elaborar el nou currículum ni aquest diu res d'introduir la pregària a l'escola. «La majoria d'informacions aparegudes als mitjans són molt desencertades i d'altres, clarament falses —afegeix Mn. Miracle—. No és veritat que s'adoctrini a la classe de Religió, ni tampoc que es faci catequesi. Els nostres professors estan molt ben preparats i són molt competents. És molt sospitós, a més, que aquesta polèmica aparegui ara, justament abans d'obrir-se el període de preinscripció escolar, perquè moltes persones poden deixar-se influenciar.»

Mn. Pepe Chisvert, del bisbat d'Urgell, ha qualificat la polèmica de «partidista i desqualificadora». «Em sembla que el que està en joc és la llibertat —ha escrit en un comunicat fet públic des de la delegació d'Ensenyament d'Urgell—. La llibertat per poder viure en l'àmbit públic manifestant la pròpia identitat

han ajudat a treure'n l'aigua clara. La consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, va criticar a RAC1 el nou currículum fixat per la Conferència Episcopal Espanyola i va convidar els professors de Religió formats per les delegacions diocesanes a «tenir una visió més ajustada a la nostra realitat social i cultural, que és poc coincident amb el que apareix al BOE». «Sempre hem estat partidaris que la catequesi es faci a la parròquia i no a l'escola —ha afegit la consellera tot reivindicant la laïcitat de l'escola catalana—. Elements catequètics i sobretot d'una densitat molt gran de contingut, com és el cas d'aquest currículum, no crec que estiguin a l'alçada de l'esforç intel·lectual i de la capacitat que es requereix dels alumnes a les altres matèries. Em sembla més d'estudi d'alt nivell, gairebé teològic.»

En contrast amb l'opinió de la consellera, que respon també a un cert model pedagògic, els delegats d'Ensenyament de les diòcesis amb seu a Catalunya coincideixen a valorar positivament les millores presentades en el nou currículum. Pere Micaló, de Girona, explica que s'han reduït continguts i s'han estructurat de manera diferent: «Aquesta reducció, precisament, ha afectat els continguts de caire més catequètic de l'antic currículum, alguns temes d'història de l'Església i també el coneixement de les altres religions. Partiem d'un currículum teològicament molt dens i amb uns continguts que no tenien prou en compte les edats a les quals anaven destinats.» En declaracions a Ràdio Estel, el delegat de Girona ha afirmat que el nou full de ruta de l'ensenyament de Religió catòlica no adoctrina ni fa catequesi. «La classe de religió no és d'adoctrinament —ha afegit—. No hi ha cap professor de Religió catòlica que busqui l'adoctrinament. De cap manera es fa resar als centres escolars.»

Matèria confessional optativa

Arran de la publicació al BOE del currículum de Religió catòlica hi ha qui ha aprofitat per dissecar arbitràriament els continguts elaborats des de la CEE i criticar-los pel seu posicionament marcadament confessional. També cal dir que el redactat del nou currículum potser no hi ajuda gaire en aquest sentit ja que demana un coneixement del fet religiós que avui no tothom té. S'ha criticat que es presenti la creació com a regal de Déu o que s'entengui que la plenitud de l'ésser humà està en la relació amb Déu. També s'han posat en qüestió certs criteris d'avaluació, així com alguns exercicis proposats als alumnes, sobretot el fet de fer memoritzar i reproduir fórmules senzilles de petició o agraïment. «Ningú no li hauria de dir a cada religió allò que considera oportú que pot dir i ensenyar», afirma Mn. Pepe Chisvert.

El director del Secretariat de la comissió episcopal d'Ensenyament de la CEE, José Miguel García, encara

NORBERT MIRACLE
«S'han dit moltes barbaritats. El que realment es vol criticar no és el currículum sinó l'existència de la mateixa assignatura de Religió catòlica a l'escola pública»

sense haver de censurar-la. És necessari que el nostre país continuï sent un espai de llibertat on les diverses experiències puguin narrar-se, dir-se i dialogar entre si. Avui s'està volent imposar un criteri únic, com en temps no gaire llunyans ho van fer les dictadures. El criteri únic s'identifica amb el laïcisme, que proposa una concepció de l'home areligiós i exigeix l'expulsió de les religions de l'àmbit públic.»

Des de la Generalitat de Catalunya, les úniques declaracions oficials que s'han fet sobre aquest tema tampoc no

va més lluny: «Hi ha qui no és capaç de reconèixer que pot haver-hi altres explicacions tan legítimes com la seva i totes han de poder dialogar en l'àmbit públic.» «A això jo ho anomeno intransigència —ha afegit en declaracions a l'agència Efe—. Ni l'Estat espanyol ni els partits no tenen dret a assumir l'educació dels fills. Aquest és un dret dels pares i el que ha de fer l'Estat és afavorir aquesta educació tot garantint als col·legis la presència de professors que expliquin la religió que escullin els pares o els alumnes, ja sigui la islàmica, la jueva, la protestant o la catòlica.» García, que és un dels autors d'aquest currículum, assegura, a més, que no hi ha hagut cap canvi substancial en el contingut de l'assignatura de Religió catòlica i que els únics canvis, no necessàriament en positiu, tenen a veure amb l'adaptació de l'assignatura a la LOMCE i la reducció d'hores setmanals dedicades a la matèria.

Tant des de la CEE com des de les delegacions d'Ensenyament dels bisbats catalans es defensa amb convicció que l'assignatura de Religió catòlica està pensada en clau d'educació integral, tal com està expressat també en el mateix currículum. «Les famílies han de saber que optar per aquesta assignatura no és quelcom que priva el seu fill d'alguna cosa —explica Ferran Piñero, professor de Religió i membre del sindicat Junts—. Al contrari, li obre les portes a una dimensió de formació integral que no rebrà d'altra manera.» En aquesta mateixa línia, Mn. Pepe Chisvert creu, a més, que «censurar el sentit religiós és castrar la persona humana, despulgar-la de les preguntes fonamentals que la fan buscar, que la fan interessar-se per la realitat».

Curriculum de Religió islàmica

La crítica ferotge contra el nou currículum de la classe de Religió catòlica contrasta amb la manca de reaccions que va provocar la publicació l'11 de desembre passat en el mateix BOE del currículum de Religió islàmica. Entre els objectius de segon de primària d'aquesta assignatura hi ha «l'ús de les diverses pregàries de manera adient en cada situació quotidiana a l'aula i al seu voltant; la identificació de Muhammad com el darrer enviat d'Al·là i l'acceptació com el profeta més important; la repetició de manera correcta de la salutació islàmica a l'inici de la sessió i a l'acabament». I en el tercer curs encara va més enllà: «Reconeix Satan com a enemic de l'ésser humà i que no ha de fer-li cas; enumera, partint de la lectura dels versicles de l'Alcorà, els objectius de Satan.» Les cites són



textuals, però en aquest cas ningú no va aixecar la veu. Per a alguns és una prova més que hi ha una persecució contra la classe de Religió.

Així ho creu, per exemple, el sindicat de professors de Religió de Catalunya PREC, que ha iniciat una campanya de recollida de signatures a la plataforma cívica Change.org en què demana a la consellera Rigau que no elimini la Religió als cursos de primària de l'escola pública. La seva denúncia es basa en el projecte de decret d'ordenació dels ensenyaments de l'educació a primària, on no només no es desenvolupa el reial decret corresponent, sinó que es retalla. Asseguren que, entre altres retallades, el projecte elimina el paràgraf del reial decret on es recorda el deure de la Generalitat de garantir que els pares puguin escollir l'educació religiosa i moral que vulguin per als seus fills; i també redueix l'ensenyament de la Religió a l'àmbit de l'educació en valors.

Adrià Parellada, president del PREC, explica a *Catalunya Cristiana* que aquest decret és molt important, ja que segons el que expressi pot justificar després certes actuacions arbitràries en contra de la classe de Religió de directors d'escoles públiques. L'experiència els ha demostrat, a més, que fins i tot la presència explícita d'aquest deure en el decret no garanteix que després realment s'estigui ofertant Religió a moltes

IRENE RIGAU
«Sempre hem estat partidaris que la catequesi es faci a la parròquia i no a l'escola»

ADRIÀ PARELLADA
«És una erosió contínua, una devastació de la classe confessional de Religió catòlica»

escoles. «Avui dia, tres de cada quatre centres públics no oferten religió a infantil —apunta—. No es vol eliminar la Religió a primària; es vol eliminar a totes les etapes!» «Estem d'acord amb la consellera quan diu que la catequesi s'ha de fer a la parròquia —continua dient—. El problema és que ella vol que la classe de Religió també es faci a la parròquia. Per això a un gran nombre de centres públics de Catalunya està "prohibit" l'ensenyament de la religió. Rigau diu que el nou currículum no està a l'alçada, però l'únic que no està a l'alçada són les polítiques de retallada

de drets. És una erosió contínua, una devastació sistemàtica de l'assignatura confessional de Religió catòlica.» Segons el president del PREC aquestes polítiques van en contra d'un dret reconegut per la Unió Europea i pel dret internacional: «Si no tenim més remei, els haurem de portar als tribunals. Els drets estan per respectar-los, no per retallar-los.»

Silenci administratiu

Tot i la greu acusació, des del Departament d'Ensenyament de la Generalitat no s'han manifestat, de moment, sobre aquesta qüestió. Silenci administratiu. Tampoc des de les delegacions diocesanes d'Ensenyament dels bisbats amb seu a Catalunya. Si fos veritat que moltes escoles públiques no oferten l'assignatura de Religió —ja sigui catòlica o de la resta de confessions—, estarien incomplint clarament la llei. El sindicat PREC així ho denuncia i segons el seu president ho poden demostrar.

Mentrestant, des de la Generalitat s'ha presentat una nova assignatura alternativa a la religió situada en l'àrea dels valors socials, cívics i ètics, i que

segons la mateixa consellera inclourà elements de cultura religiosa. «La religió ha d'estar present en l'educació de les persones, perquè forma part de la seva formació integral —ha manifestat Rigau—. Estem preocupats per l'analfabetisme religiós de les noves generacions. Havent-hi ara un entorn i una presència diversa religiosament parlant, i fins i tot unes conductes que si no s'entenen poden dificultar el respecte i la integració, més que mai és necessari en els nostres centres la cultura religiosa.»

El delegat d'Ensenyament del bisbat de Girona, Pere Micaló, que és també director del Secretariat Interdiocesà per a l'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC), fa una valoració positiva de la nova matèria, sobretot pel fet de «contribuir a pal·liar l'analfabetisme del fet religiós que pateix el nostre país». «Els continguts d'aquesta matèria —afegeix—, juntament amb el currículum de religió, ajudaran a trobar aquells referents perduts o ignorats de les nostres arrels; es veurà més clarament que aquestes matèries són transversals, indispensables per integrar i completar altres àrees del saber i que col·laboren a l'educació integral dels alumnes. Per això seria bo que els alumnes assistissin a totes dues matèries.»

Tot i que seria el més recomanable, la possibilitat que planteja Pere Micaló no esdevé, en la pràctica educativa, gaire realista. Caldria, doncs, una assignatura única que estudiés el fet i la cultura religiosa? «És una proposta atractiva i socialment ben acceptada —acaba dient el delegat de Girona—, però una única assignatura de cultura religiosa en aquests moments no la veig possible legalment. La confessionalitat es justifica pels acords internacionals entre la Santa Seu i l'Estat espanyol. Mentre es mantinguin aquests acords qui té la responsabilitat de definir el currículum de Religió catòlica és la CEE.»



Nou impuls per a l'Església de l'Amazones

Es presenta al Vaticà la xarxa REPAM, creada el 2014

VIS
Ciutat del Vaticà

S'acaba de presentar a Roma la Xarxa Eclesial Panamazònica (REPAM) no només «per l'enorme significat que té per a l'Església la Seu de Pere, sinó també per la voluntat de donar-li visibilitat». Així ho ha explicat en la presentació d'aquesta xarxa el president del Pontifici Consell Justícia i Pau, el cardenal Peter Kodwo Appiah Turkson.

REPAM va néixer el setembre del 2014 a Brasília (Brasil) durant una trobada dels bisbes d'un territori on hi ha regions de l'Amazones, sacerdots, missioners i missioneres de congregacions que treballen a la jungla amazònica, representants d'algunes Càritas nacionals i laics pertanyents a diferents estructures de l'Església.

El territori amazònic és el bosc tropical més extens del món. Abarca sis milions de quilòmetres quadrats i és compartit per Guyana, Surinam i la Guaiana Francesa, Veneçuela, l'Equador, Colòmbia, Bolívia, el Perú i el Brasil. Hi viuen 390 pobles indígenes i 137 pobles aïllats amb el valor de les seves cultures ancestrals, 240 llengües parlades que pertanyen a 49 famílies lingüístiques. Segons l'arquebisbe Pedro Ricardo Barreto Jimeno, de Huancayo (Perú) i president del Departament de Justícia i Solidaritat del Consell Episcopal Llatinoamericà, és «un territori devastat i amenaçat per les concessions dels estats a les corporacions transnacionals. Els grans projectes d'extracció, els monocultius i el canvi climàtic posen en greu risc les terres i l'entorn natural. Destruïxen la cultura, l'autodeterminació dels pobles i sobretot afecten Crist encarnat en les persones que l'habiten».

Així, REPAM es va crear «com la resposta de Déu a aquesta necessitat sentida i urgent de tenir cura de la vida de les persones perquè visquin en harmonia amb la natura des de la pre-



Aquesta xarxa representa un nou incentiu i un impuls per a l'obra de l'Església a l'Amazònia, fortament desitjada pel Papa

OMP

sència àmplia i variada dels membres i equips de l'Església a la Panamazònia», ha explicat Mons. Barreto.

Tres característiques

De la seva banda, el cardenal Turkson ha il·lustrat les característiques principals de la xarxa, començant per la transnacionalitat: «Una acció eficaç que contrasti els reptes que van més enllà de les fronteres d'un únic Estat, requeria una sinergia de les forces vives de totes les nacions interessades.» Una altra característica és l'eclesialitat per la qual la xarxa REPAM es proposa instaurar una col·laboració entre els diferents components d'Església: congregacions religioses, Càritas, diòcesis, laics... El compromís per la defensa de

la vida és, per al cardenal Turkson, la tercera característica: «Està en joc la defensa de la vida de nombroses comunitats que, sumades, representen més de 30 milions de persones. Estan amenaçades per la pol·lució, el canvi radical i ràpid de l'ecosistema del qual depenen i l'absència de tutela dels seus drets humans.»

«La xarxa», assegura el purpurat, «s'ha pensat com una eina que es pot adaptar en àmbits clau i diversos: la justícia, la legalitat, la promoció i tutela de drets humans, la cooperació entre l'Església i les institucions públiques en diferents àmbits, la prevenció i gestió de conflictes, l'estudi i la difusió d'informacions, el desenvolupament econòmic inclusiu, l'ús responsable i solidari dels recursos naturals respectant

la creació, la defensa de les cultures i les maneres de viure tradicionals dels diferents pobles.» El president de la Comissió per a l'Amazones de la Conferència Episcopal del Brasil, el cardenal Cláudio Hummes, no va poder ser present físicament a la presentació de la xarxa, però hi va intervenir a través d'un vídeo. Va remarcar que aquesta xarxa «representa un nou incentiu i un impuls per a l'obra de l'Església a l'Amazònia, fortament desitjada pel Papa. Allà, l'Església vol ser amb valor i determinació, Església missionera, profètica, propera a la gent, especialment als més pobres, als exclosos, als descartats, als oblidats i als ferits. Una Església amb "rostre amazònic" i un "clergat autòcton", com va proposar el Papa en un discurs als bisbes del Brasil».

Els pares de santa Teresina, sants a l'octubre

Gaudium Press / Ciutat del Vaticà

Els pares de santa Teresina de l'Infant Jesús, Louis i Zélie Martin, seran canonitzats l'octubre d'enguany, segons ho ha anunciat el prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, el cardenal Angelo Amato. L'anunci el va fer durant una trobada promoguda per la Llibreria Editrice Vaticana sobre el tema *Per què serveixen els sants?*. La importància de la família va ser ressaltada durant l'esdeveniment. El cardenal Amato va dir que «els sants no només són els sacerdots i les religioses, sinó també els laics».

El matrimoni Martin va ser beatificat el 19 d'octubre del 2008 per Benet XVI. Louis i Zélie es van casar el 1858 i van tenir nou fills, dels quals quatre van morir a la infància i cinc van seguir la vida religiosa. Entre elles santa Teresina de l'Infant Jesús, patrona de les missions, i una de les santes més estimades pel papa Francesc, i que va ser proclamada doctora de l'Església per Joan Pau II el 1997.

Església en sortida

«Efecte Francesc» en un atracador

Fa quinze anys la caixa d'estalvis de Herne (Alemanya), ciutat d'uns 170.000 habitants, a la regió del riu Ruhr, va ser assaltada dues vegades pel mateix atracador. Devia ser un «professional», ja que cada vegada s'evadia impunement, burlant la policia alemanya famosa per la seva eficiència. Simplement desapareixia sense deixar rastre i mai no l'havien pogut atrapar. Fins aquí la notícia.

Quan va ser elegit el papa Francesc, tot seguit va comoure tot el món amb els seus gestos i paraules i amb el seu tarannà que arriba fins al cor. Moltes persones, cristianes o no, a partir del seu exemple, s'han plantejat la vivència i pràctica de la fe i la integritat dels costums.

Una d'aquestes persones que van sentir

remoure's el cor fins al fons va ser l'atracador en qüestió. Després de retornar a Déu, va venir el moment d'una altra «confessió»: davant les autoritats policials. Va anar lliurement a la policia i els va dir: «La persona del papa Francesc m'ha fet reflexionar i voldria netejar el meu cor perquè no vull morir amb aquest pes al damunt, que durant aquests anys m'ha aclapat. Déu ja m'ha dit el que he de fer; ara m'ho heu de dir vosaltres.»

Li van posar una pena de cinc anys i tres mesos. No sabem si potser serà absolt abans no s'acabi aquest temps, per la seva bona conducta. El que sí que sabem és que certament se sent «netejat» davant Déu i els homes, i que el Papa, amb el seu captament, n'ha estat l'instrument.

Josep Maria Massana, o.f.m.



Oscar Romero: pastor i màrtir



Armand Puig i Tàrrach

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

La beatificació de Mons. Oscar A. Romero, arquebisbe de San Salvador (1977-1980), s'inscriu en la història eclesial posterior al Concili Vaticà II, en la qual l'opció preferencial de Romero pels pobres i per un cristianisme de poble, va ser considerada, erròniament per alguns, com una opció política. Eren temps de grans tensions socials i polítiques en una Amèrica Llatina esquinxada. D'una banda, hi havia uns règims militars o sostinguts per militars que, en nom de l'anticomunisme, donaven cobertura a la injustícia i a dominis oligàrquics, ni que fos valent-se de forces paramilitars, els «esquadrons de la mort», que ataven autèntiques guerres civils que ensangonaven els respectius països. D'altra banda, sorgien uns moviments d'encuny marxista que es valien de la violència armada amb la intenció d'implantar règims revolucionaris —que, després, com en el cas extrem de Nicaragua, han quedat engolits pel déu diner. Entremig, en un dels països més colpits per aquelles grans tensions, al Salvador, un home feble i sol, un creient de soca-rel, un bisbe fidel a l'Església i alhora veu dels sense veu, cau assassinat a l'ofertori de la missa que celebrava a la capella de l'hospital per a malalts terminals on vivia. Una mort martirial, esdevinguda a l'altar del sacrifici eucarístic, en la qual es barregen el vi de l'ofrena i la sang del qui l'ofereix. És el 24 de març del 1980, ara fa trenta-cinc anys. Mons. Romero tenia seixanta-tres anys.

Precisament el propassat 3 de febrer, aniversari del nomenament de Romero com a arquebisbe de San Salvador, el papa Francesc signava el decret de la seva beatificació, que segons monsenyor Paglia tindrà lloc a la ciutat de la qual fou pastor el proper mes de maig. El beat Oscar Romero, pastor i màrtir, conegut popularment com a «san Romero de Amèrica», és d'aquells que «vénen de la gran tribulació», dels qui «han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell» (Apocalipsi 7,12). El poble cristià, d'ara endavant, el tindrà a ple dret com a intercessor davant el Pare i com a model de vida cristiana i de donació martirial.

Mons. Romero era un pastor de cap a peus, un bisbe que portava el seu poble al cor. No era un polític. Els textos que més el representen són les homilies, seguides per ràdio per tot el país, el seu diari i les nombroses cartes personals. En elles, revisades a fons, no s'hi ha trobat el menor indici de doctrina contrària a l'Església. Ben al contrari, Romero era un «romà», un home convençut de la comunió amb



La beatificació d'Oscar Romero serà al maig al Salvador.

Era un pastor de cap a peus, un bisbe que portava el seu poble al cor. No era un polític

Era un amic de la pau, que s'esforçava a defensar-la en una situació en què els dos bàndols creien en la confrontació armada



Romero esdevindrà per a tota l'Església model de vida cristiana.

el Papa, que havia fet a Roma els seus estudis (1937-1943). El seu lema episcopal era ben significatiu: «Sentire cum Ecclesia.» Gran admirador de Pius XI i de Pau VI, Romero era, plenament, un bisbe del Concili. I, com ha dit el postulator de la seva causa, Mons. Vincenzo Paglia, ara president del Pontifici Consell de la Família, Romero és un màrtir del Vaticà II. Ho és perquè, en paraules del papa Francesc, volia i vivia «una Església pobra i per als pobres», aquella Església que sortia de l'aula conciliar i que aniria trobant, no sense dificultats, els seus camins en la història. De fet, l'arquebisbe Romero rebé la gràcia de segellar la seva vida amb un martiri que unia l'amor als pobres i el testimoni de la fe. Els termes «pobres», «poble», «Església» són els punts de referència en la vida de Mons. Romero i en el seu magisteri episcopal.

Romero era un amic de la pau, que s'esforçava a defensar-la en una situació en què els dos bàndols creien en la confrontació armada. Què podia fer aquell bisbe petit d'estatura i temorenc, que una vegada va demanar al Dr. Pont la seva sotana a Roma? Què podia fer el pastor que veia com li mataven el ramat i els qui el guaven, com el P. Rutilio Grande, jesuïta i amic seu personal, assassinat pels paramilitars el 12 de març de 1977? Com podia enfrontar-se a la violència i a la injustícia un home que era vist pels uns com un marxista, perquè defensava els pobres, i pels altres com un «tou», perquè no predicava la violència com a via de solució de les injustícies? Senzillament anunciant l'Evangelí i explicant-lo diumenge rere diumenge. Deia Romero: «Si Crist

hagués volgut imposar la redempció per la força de les armes o amb la violència no hauria aconseguit res. És inútil sembrar el mal i l'odi.» El seu magisteri poua de les arrels pures de l'Evangeli de Jesús: «D'on ve el pecat? Del cor de l'home... Tots som pecadors i hem contribuït amb el nostre granet de sorra a formar aquesta muntanya de crims i violència. La Quaresma ens convida a convertir-nos personalment.» Són paraules directes, expressives, que permeten entreveure els fonaments espirituals d'un gran creient.

Romero era un amic dels pobres, els primers destinataris de l'Evangeli del Regne, aquells que Jesús posa al seu costat. Els pobres no són, per a Romero, una dada sociològica o un factor ideològic, sinó els amics de Jesús, els preferits del Pare. Els pobres són el cor del poble de Déu, els qui experimenten amb més força la misericòrdia del Pare del cel. El Nadal abans de la seva mort, Romero diu en l'homilia: «Crist és el més pobre... busquem-lo entre els infants mal alimentats que aquesta nit han anat a dormir sense menjar, entre els venedors de diaris aque aquesta nit dormiran tapats amb cartons... entre els joves pagesos que han treballat durament.» Romero posa l'Evangeli en relació amb els problemes concrets del seu poble, dóna un rostre a Jesús fixant-se amb els més necessitats.

Romero era un amic de Déu. Sabia que la seva vida seria curta i que l'esclat de violència que martiritzava el país —i que continuaria amb altres assassinats (per exemple, la massacre de la UCA el 1986)— l'empenyia a ell



El poble salvadorenc sempre ha cregut en la santedat del seu bisbe.

mateix cap a la mort. Intuïa, com Jesús va intuir, que la seva mort s'acostava, i entenia aquesta mort no com un acte heroic, no com una immolació a favor d'una causa política, com si ell mateix hagués de ressuscitar en la revolució —la frase que li va atribuir un periodista de Guatemala, «Si em maten, ressuscitaré en el poble del Salvador», és apòcrifa, tal com demostra Roberto Morozzo, autor de la biografia més completa sobre Romero (*Monseñor Romero. Vida, pasión y muerte en El Salvador*, Salamanca: Sígueme 2000). Més aviat, Romero va a la mort com hi van els grans màrtirs de la fe. Heus ací les paraules que es llegeixen en el seu diari un mes abans que el mateix: «Poso tota la meua vida sota la providència amorosa del Cor de Jesús i accepto ple de fe en Ell la meua mort, per molt difícil que això sigui. En tinc prou, per ser feliç i confiat, de saber amb seguretat que Ell és la meua vida i la meua mort.» Els ressons paulins d'aquestes paraules són evidents. Romero portava imprès el martiri dins el cor quan donà la vida, com a bisbe de l'Església, després que no acceptés la proposta d'anar a Roma i deixar el seu poble.

En un llibre sobre Romero i el seu diari, de propera publicació, el P. Bernabé Dalmau el qualifica de «figura cabdal del final del segon mil·lenni cristià». És veritat. El papa Francesc ha confirmat la santedat de Romero, bisbe dels pobres i màrtir de la fe. Un esclat de joia s'ha escampat arreu, també en aquesta terra regada per la sang del protomàrtir Fructuós i dels màrtirs de la persecució del 1936.

Beat Oscar Romero, bisbe i màrtir, pregueu per nosaltres!

MÀRTIR DEL POBLE. A 35 ANYS DE L'ASSASSINAT D'OSCAR ROMERO



DIMARTS 17 DE MARÇ

19 h Conferència "Teologia de l'alliberament: de la condemna a la rehabilitació". Diàleg entre els teòlegs Martín Maier (professor a la UCA de El Salvador) i José I. González Faus (professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya)

Lloc: Cristianisme i Justícia (C/ Roger de Llúria, 13)

DISSABTE 21 DE MARÇ

19.30 h Vetlla de pregària en memòria de Mons. Oscar A. Romero

Lloc: Parròquia Sant Pere Claver (C/ Palaudàries, 23 - Poble Sec)

DIUMENGE 22 DE MARÇ

13.30 h Dinar de fraternitat

Lloc: Parròquia Santa Anna (C/ Rivadeneyra, 3)

16 h Documental "El cielo abierto" (Mèxic, 2010) de Everardo González sobre la vida de Mons Oscar A. Romero.

Lloc: Cristianisme i Justícia (C/ Roger de Llúria, 13)

DIMECRES 24 DE MARÇ

20 h Eucaristia concelebrada de Commemoració del 35 aniversari del martiri d'Oscar Romero. (Acompanyada pel Cor Juan XXIII)

Lloc: Parròquia Santa Anna (C/ Santa Anna 29)

ENTITATS PARTICIPANTS

Araguaia, Archicofradia de nuestra Señora de Guadalupe de Barcelona - Asociación Salvadoreña en Catalunya (ASCA) - Comité Oscar Romero de Barcelona - Comunidad Peruana - Comunitats de Cornellà - Comunitats de Sant Adrià - Comunitats i grups de Santa Coloma de Gramanet - Cristianisme i Justícia - Federación de Entidades Bolivianas en Cataluña - Federación de Entidades Latinoamericanas de Cataluña (FEDELATINA) - HOAC - Nous Col·lectius (NNCC) - Movimiento Juan XXIII - Parròquia de Santa Anna - Sahumadoras del Señor de los Milagros



Era un amic dels pobres, els primers destinataris de l'Evangeli del Regne, aquells que Jesús posa al seu costat

Portava imprès el martiri dins el cor quan donà la vida, com a bisbe de l'Església, després que no acceptés la proposta d'anar a Roma i deixar el seu poble

Opinió

La reflexió del Cohèlet enfront de la mort

Teresa Solà
Doctora en
Teologia bíblica



Aquest autor sempre sorprenent ens fa una confiança inesperada i punyent: «Vaig avorrit la vida perquè vaig trobar menyspreable tot el que fem en aquest món: tot és buidor i afany del vent» (2,17). Aquest disgust per la vida i per les coses que ella ofereix és estrany en un jueu de l'Antic Testament fortament i il·lusionadament agafat a les realitats presents enfront d'un futur espectral com és el del xeol. La cultura bíblica del temps imaginava aquest lloc com una regió subterrània i fosca, on anaven a parar tots els difunts, independentment de la seva condició o de la seva conducta moral. La desgràcia més gran que representava el xeol, o país dels morts, era trobar-se apartat de Déu, sense possibilitat de lloar-lo o de comunicar-s'hi. Però Déu podia intervenir i destruir la mort. En l'època de Jesús la fe en la resurrecció dels morts era un fet acceptat de la majoria del poble jueu; una minoria, d'influència grega, creia en la immortalitat. Fou ales-



hores que desaparegué el concepte de xeol: «Pel que fa a la resurrecció dels morts, no heu llegit el que Déu us va dir: jo sóc el Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac i el Déu de Jacob? Ell no és Déu de morts, sinó de vius» (Mt 22,31-32).

Però el Cohèlet té al davant la noció espectral del xeol, del qual diu el rei Ezequies una vegada guarit miraculosament d'una malaltia mortal: «Tu, que estimes la vida, l'has salvada de la fossa del xeol... Senyor, la mort no et donaria gràcies, no et lloaria a la terra dels morts» (Is 38,17-18).

Però el *taedium vitae* explota en diferents moments de la vida del Cohèlet: «Considero més feliços els morts, que ja no hi són, que no pas els vius que encara viuen» (4,2).

Tanmateix, el Cohèlet no posa en discussió la qüestió teològica de la senyoria de Déu sobre la vida o sobre la mort. El desig de mort és un desig fred, conscient, racional. De fet, per a ell, la mort és l'únic element cert de la vida.

És veritat que el Cohèlet no serà un suïcida, però existeixen morts interiors i morts vivents com la de l'ancià que en la darrera etapa xacrosa de la vida, i enfront dels anys encara disponibles, exclama: «Em fan venir nàusea... Recorda't del teu Creador, ara que encara ets jove, abans no vinguin els dies dolents i arribin aquells anys en què ja no dóna gust de viure» (12,1).

El Cohèlet toca accentuadament el tema de la mort, que està a la base dels seus plantejaments radicals: «Amics, la mort és ineluctable.» Però, tot acaba amb la mort? Hi ha el mateix destí per als homes i per a les bèsties: «El destí dels homes i el destí de les bèsties és el mateix: la bèstia mor i

La mort és per a l'home una muralla de demarcació infranquejable, on paradoxalment es troben i s'abracen la joia de viure i la consciència de la caducitat

l'home mor. Tots dos tenen el mateix alè de vida. L'home no és pas més que la bèstia: tots dos són efímers. Tots van al mateix lloc: tot ha sortit de la pols i a la pols torna tot» (3,19-21).

Però és en aquest precís moment que el Cohèlet obre una esclatxa perquè entri la llum i l'esperança: «Qui sap si l'alè de vida de l'home puja cap amunt mentre que l'alè de vida de les bèsties baixa cap avall a la terra?» (3,21).

La mort és per a l'home una muralla de demarcació infranquejable, on paradoxalment es troben i s'abracen la joia de viure i la consciència de la caducitat. L'alè interior que fa vibrar el cor del Cohèlet i el fa capaç de moure's amb habilitat en totes les realitats complexes i en totes les desorientacions de l'existència, rau en la seva llibertat d'esperit que el fa obert a les sorpreses de Déu: el Déu de la vida.

*CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e: _____

Edició paper 135€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestral

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
 (Departament de Subscripcions)
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.



Pelegrinatges 2015

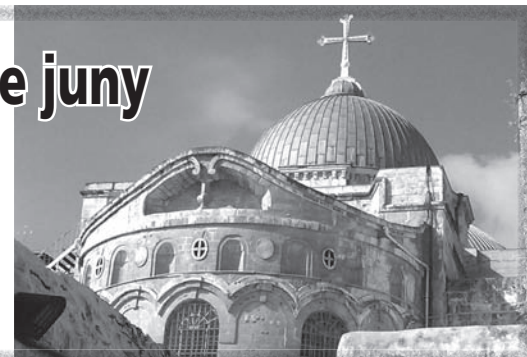
Setmana Santa / Pelegrinatge a

Santiago de Compostel·la i Fàtima

Del 31 de març al 7 d'abril

Del 15 al 22 de juny

Pelegrinatge a Terra Santa



ARMÈNIA HISTÒRICA: cristianisme al Caucas

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs sants armenis en un recorregut únic per tres països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia. Arribarem, entre d'altres llocs, fins a la bíblica muntanya Ararat.

NORD D'ITÀLIA:

ruta de Joan XXIII

Del 15 al 19 de juny

ABRIL / 7 - 13 Grècia: Ruta de sant Pau

AGOST / Terra Santa i Petra

ABRIL / 13 - 20 Rússia Imperial: Moscou i Sant Petesburg

SETEMBRE / OCTUBRE 21 - 3 Etiòpia: Ètnies, cristians i tribus del sud

MAIG / 4 - 12 Uzbekistan: La ruta de la seda

OCTUBRE / Turquia: Ruta de sant Pau

JULIOL / Canadà: Costa del Pacífic

OCTUBRE / 18 - 31 Japó: Gran imperi d'Orient

JULIOL / 6 - 10 Castella: Ruta de santa Teresa d'Àvila

NOVEMBRE / Pèrsia: Ruta bíblica

JULIOL / AGOST / 26 - 2 Jordània: Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a Nova York

DESEMBRE / Pelegrinatge a Terra Santa



Punt de vista

Nubar J. Hamparzoomian Herrero-Botas
Jesuíta

Fora de cobertura, apagat o en línia?

Fa poc que celebràvem el Nadal i ja ens preparam per a la Setmana Santa. Entremig hem passat els exàmens i si no prestem atenció no ens assabentarem que Jesús mor a la creu per nosaltres.

Els temps forts del temps litúrgic dels cristians no acostumen a coincidir amb el millor moment acadèmic o professional per aturar-nos i dedicar una mica més de temps a la lectura, el servei o directament a la pregària. Sant Joan Baptista a l'Advent ens va convidar a una conversió exterior amb l'aigua del baptisme. Però la Quaresma ens parla d'una conversió molt més difícil: la interior, la del cor.

Aquesta conversió tradicionalment s'ha servit del dejuni, l'almoïna i el servei als que més poden necessitar del nostre temps. A mi personalment aquest temps de Quaresma sempre m'ha agradat molt perquè m'ajuda a posar ordre a la meua vida, posar ordre en el temps que utilitzo en cada cosa. És un temps per convertir-me de les meves distraccions, les pèrdues de temps, i tornar a situar-me. És un temps per tornar a aixecar el cap i posar la mirada en Jesús en tot el que faig. Pel que fa al dejuni, l'almoïna i el servei cadascú ha de veure de què pot prescindir una mica per deixar que Jesús el trobi. Però com que passem molt temps davant d'una pantalla, ja sigui del mòbil, de la tauleta o de l'ordinador, i moltes vegades aquesta pantalla és la finestra que més ens distreu de Jesús, per què no la fem servir per convertir-la en una finestra a la conversió? Hi ha moltes ofertes que ens hi poden ajudar, que estan interconnectades:



Per als que utilitzen més les xarxes socials, a Instagram podem seguir: catholiclink_es.¹ A Twitter @pregariacat², @CalAdvCua o amb la tendència #Cuaresma o #iMision. O al Facebook cada dos dies en Espiritualidad Ignaciana.³

Per als que vulguin només llegir les homilies del papa Francesc⁴ són textos per meditar en profunditat.

Per als que els agraden les aplicacions Cuaresma Pascua 2015⁵ ajuda amb pregàries, les lectures del dia, meditacions...

Per als que vulguin pregar diàriament de manera diferent a Pastoralsj⁶ o Pregaria.cat.⁷

Per als que tenen una sensibilitat més social 40 últimos.⁸

Per als que vulguin escoltar de camí a la feina poden sentir en 13 minuts un suport a la pregària amb Rezando Voy.⁹

Per als que vulguin penjar a la nevera un calendari que ens ajuda a petits dejunis i serveis, imprimir el document de Camino a la Cuaresma.¹⁰

Per als que vulguin llegir i meditar la web Espacio Sagrado¹¹ ofereix un recés *on line*.

(1) https://instagram.com/catholiclink_es/

(2) <https://twitter.com/pregariacat>

(3) <https://www.facebook.com/espiritualidadignaciana>

(4) <http://www.news.va/es/source/vatican-va>

(5) <https://play.google.com/store/apps/details?id=pascua.semana-santa.cuaresma>

(6) pastoralsj.org

(7) <http://www.pregaria.cat/>

(8) 40ultimos.org

(9) rezandovoy.org

(10) goo.gl/zOgLuC

(11) <http://www.espaciosagrado.com/node/197765>

hi ha altres exemples: Israel estigué quaranta anys al desert, Moisès quaranta dies a la muntanya del Sinaí, Elies a la muntanya de l'Horeb, la ciutat de Nínive va fer penitència durant quaranta dies...

Per què la Quaresma és un penitència «oficial»? És que l'Església universal entra en l'actitud i la pràctica de la penitència. Això és: es posa en el centre de la conversió. Ens aboca a les obres penitencials, fonamentalment a la pregària i a la caritat. Acolliment de la gràcia divina en aquest temps de gràcia i de salvació. Hem d'implorar i cercar el canvi de la ment i del cor.

La Quaresma fa diana en allò que és fonamental de la doctrina i de la vida cristiana: l'amor a Déu i als germans. No és possible fugir de la reconciliació amb els altres, per més que pugui costar. Hem de recordar les obres de misericòrdia espirituals i corporals. Les espirituals són: ensenyar a qui no en sap, donar bon consell a qui l'ha de menester, corregir el qui va errat, perdonar les injúries, consolar els tristos, sofrir amb paciència els defectes del pròxim i pregar a Déu pels vius i pels morts. Les obres de misericòrdia corporals són: visitar malalts i presos, donar menjar al qui té fam, donar beure al qui té set, acollir el pelegrí, redimir els captius i enterrar els morts. Tot per caminar cap a la Pasqua.



Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Esperem la Santa Pasqua

El monjo benedictí Juan Javier Flores publica un interessant article, a la revista *Ecclesia*, sobre *La Quaresma, camí cap a la Pasqua*.

Escriu: «La Quaresma es, per tant, un temps de penitència i de caritat que ens prepara per a la celebració del misteri pasqual de nostre Senyor Jesucrist. És un temps en el qual diverses dimensions enriqueixen el seu significat.»

I, després, especifica: Quaresma vol dir quarantena. Per què quaranta dies? És un número present a la història sagrada. Jesús, abans d'iniciar la seva missió, va restar quaranta dies al desert pregant i dejunant. Però

A propòsit de...



P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Puput

Des de la meua infantesa conec aquesta au presumida. La veia pel passeig del Empeñinado a Burgos, que a mi em semblava un bosc tenebrós, mentre anava de casa meua a l'institut. És pròpia de paratges semblants. Crec que va ser la meua mare la que em va advertir de les males olors que desprèn aquest bitxo.

Quan arriba el bon temps, acostumen a aparèixer pel bosc que envolta l'església del Montanyà. Generalment hi aterren en parella. Fa la impressió que coquetegen, però no permeten que t'hi apropis. S'allunyen i s'amaguen entre el brancatge espès de les alzines, però després tenen el desvergonyiment d'apropar-se als finestrals mentre celebren missa.

La mida no arriba a ser la del colom, però supera la dels pardals. Destaca el plomatge a ratlles molt contrastades, blanques i negres, a les ales, molt més elegant que el de les garses. El més curiós, el més original de les puputs, és una espècie de monyo amb forma de ventall, que obren i tanquen alternativament, amb elegància. Si bé la seva alimentació preferent són els insectes, en realitat mengen de tot. Introdueixen el bec entre el fang o els excrements i s'empassen tot el que troben, sense cap problema. Llegeixo que són depredadores de les processionàries del pi, però jo no ho he pogut comprovar mai.

Sempre que les veig i n'observo els moviments, em vénen al cap moltes persones de tots dos sexes, l'ambició suprema de les quals és la satisfacció de la seva vanitat. Quantes despeses en cerimònies, vestits i banquets tenen la finalitat única de poder enlluernar caminant a sobre la catifa vermella, atraure les mirades del seu entorn, o demostrar que estan dotats de comandaments, mentre gaudeixen orgullosos en inaugurar la més mínima pedra que han estat capaços de col·locar! Això ho dic per allò de l'eròtica del poder, que complau tanta gent. I és un vici masculí i femení, de clergues i laics.

La puput presumida i inquieta s'amaga per criar en qualsevol forat d'un arbre o paret, i allunya les visites indiscretes amb la seva mala olor. Les cries són capaces de ruixar un raig irritant a qui s'atreveixi a inspeccionar què hi ha a l'interior de l'antrè pestilent. Per completar aquest comentari tan negatiu per part meua, aportaré dues dades; una favorable i l'altra negativa.

El govern d'Israel, el 29-V-08, va nomenar la puput l'ocell nacional israelià. Va guanyar en vots al tallarol i al pinsà. (Qualsevol d'aquests dos tenen les meves simpaties.)

El text bíblic és previngut. A Dt 14,18 adverteix que hi ha 20 espècies d'aus que no s'han de menjar, entre elles la puput. El text del Lv, 11,19, també les prohibeix.

Encara que sembli que aquestes aportacions setmanals meves són pura improvisació, i en bona part és així, acostumo a consultar fonts diverses i he de confessar que m'ha sorprès assabentar-me que en la tradició jueva, s'associa aquesta au amb el rei Salomó i va acompanyada, en fonts coràniques, de llegendes pel que fa al sobirà i la reina de Saba molt curioses, que m'agradarà comentar un altre dia.



Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

L'oli de les torxes

Jesús utilitza sovint paràboles, que són narracions de fets fingits, per comunicar missatges importants als seus oients (Mt 25,1-13). La paràbola de les deu noies té contingut en ella mateixa i adquireix més rellevància en situar-se gairebé immediatament abans del relat del judici final i de l'inici de la passió i mort de Jesús. Es tracta d'un text clau, que evidencia la manera assenyada o nècia d'afrontar la vida, especialment en els darrers compassos, i que ha estat representat en la pintura i en l'escultura en nombroses ocasions.

Deu noies prenen les torxes i surten a rebre l'espòs. N'hi ha cinc que porten ampolles amb oli per mantenir la llum viva. Les altres cinc es descuiden l'oli. L'espera es fa llarga perquè l'espòs triga a arribar. Els ve son a totes i s'adormen. Un clam les desperta a mitjanit i els anuncia l'arribada de l'espòs. Les que no portaven oli en demanen a les que sí que en porten, però aquestes els diuen que el vagin a comprar perquè no n'hi hauria prou per a totes. Mentre van a comprar-ne, arriba l'espòs. Les cinc que estaven preparades entren amb ell a les noces i la porta queda tancada. Quan les no assenyades tornen i demanen d'entrar, ningú no els obre la porta. La conclusió: «Vetlleu, doncs, perquè no sabeu ni el dia ni l'hora.»

La vida espiritual i la feina requereixen cultivar l'esperança i mantenir una actitud pacient. La tècnica ha escurçat els processos, però les tasques vitals, com la gestació d'una criatura o l'evolució interior de les persones, no es poden abreujar sense danyar els protagonistes. La primera amenaça d'una espera llarga és la son, tal com els passa a les deu noies de la paràbola, siguin nècies o assenyades, que sucumbeixen al pes de les parpelles. El seu antídoto és la consciència. Quan un clam les desperta a mitjanit, només poden prosseguir l'espera, per tant la vida espiritual i la feina, les que tenen

Es tracta de viure cada dia com si fos l'últim, perquè ningú no sap ni el dia ni l'hora

oli a les torxes. Han estat febles perquè s'han deixat vèncer per la son, però la seva trajectòria està marcada per la responsabilitat, la sensatesa i la prudència. Després de la son, il·luminaran amb les torxes els nous espais de l'existència fins que es produeixi la tro-

bada amb l'espòs i així puguin assistir a les noces. Les noies que no tenen oli a les torxes n'hauran d'anar a buscar i, com que no estan preparades a temps, no podran participar de la festa.

Es tracta de viure cada dia com si fos l'últim, perquè ningú no sap ni el dia ni l'hora. Aquesta proposta exigeix estar desperts, atents, vigilants... No n'hi ha prou de tenir torxes. L'oli per mantenir-les enceses resulta indispensable. No n'hi ha prou de tenir bons desitjos, cal alimentar-los cada dia amb l'oli de la feina i la constància. Només aleshores s'obriran de bat a bat les portes del recinte on se celebra amb goig la festa de l'amor.



Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Illes de misericòrdia enmig del mar de la indiferència»

Aquestes paraules del papa Francesc, en el missatge quaresmal, m'han arribat al cor. Quantes vegades demano al Senyor aquell desig del Vaticà II: «Dóna'm entranyes de misericòrdia davant tota misèria humana!»

Les paraules del papa Francesc em van fer tornar la mirada imaginativa

Cal que desterrem la indiferència del nostre cor

a aquells mapes de la meua edat escolar: que petites que es veien les illes enmig de l'oceà! Que petites les nostres accions enmig d'aquesta «globalització de la indiferència» de la qual també ens parla Francesc! Però si aquestes illes desapareguessin, es perdria un munt de vida.

Avui vull evocar alguna d'aquestes petites illes viscudes durant la setmana. Estava passant una bona estona amb una dona que pateix una greu malaltia, després d'anys lluitant per sortir de les addiccions i per mantenir-se ferma davant dels problemes que li ha comportat el VIH.

Només em va caldre seure al seu costat —les nostres mans entrelaçades— i fer el possible perquè ella pogués percebre la meua admiració davant la seva valentia.

Em va sobtar molt positivament quan, responent a una trucada de telèfon, vaig sentir que deia a l'interlocutor: «No et preocupis, estic molt bé perquè tinc una germana al meu costat que sap tot el que em passa i que m'acompanya...»

Em vaig emocionar pensant que poca cosa que cal per ser una illa de misericòrdia enmig del mar de la indiferència.

Per això m'agrada compartir amb els altres els problemes humans que m'envolten, per tal que ells també puguin ser aquestes illes.

Quan passo per un dels carrerons del Raval per visitar una dona malalta, m'agrada aturar-me en una botiga, l'amo de la qual és un marroquí amic meu. L'altre dia li vaig manifestar la meua preocupació per un país seu de la presó que està en dificultats. No vaig haver de fer gaires esforços perquè també ell volgués participar de la misericòrdia enfront de la indiferència.

Em va ajudar a cercar una solució que, si més no, ens obre una porta a l'esperança. Quan ja me n'anava amb el seu suggeriment, em va dir que el tingué informat de com anava la cosa. Vaig veure que s'ho havia pres amb interès. Us convido a tots els que em llegiu a formar una xarxa d'illes de misericòrdia en aquest oceà d'indiferència de la societat. Una bona manera de passar de la «papolatria» a fer del nostre Bisbe de Roma, Francesc, un mestre de vida.

Zoom

Eduard Brufau



L'epidèmia d'Ebola remet a l'Àfrica occidental; la setmana passada Libèria va donar d'alta l'última pacient infectada per la malaltia en aquest país, Beatrice Yardolo, que es va mostrar públicament molt agraïda a Déu i al personal mèdic. Aquest brot d'Ebola, el més violent mai registrat, ha causat fins ara gairebé 10.000 morts.



**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros



Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Cridats a ser llevat nou

Uns dies abans d'iniciar la Quaresma, a l'ofici de lectures, la carta de sant Pau als Corintis (Co 5) feia una crida per motivar-nos a abandonar el llevat vell i deixar que l'amor i la fe en Jesús transformés la comunitat en el llevat nou que omple de vida la quotidianitat, deixant de banda la indiferència i la insensibilitat. Amb motiu de l'any de la Vida Consagrada, el diàleg i la interiorització entorn de la pregunta de com ha de ser la presència de les persones consagrades en la societat actual, és quelcom que alimenta la pregària i la reflexió de les nostres congregacions i ordes religiosos. No som cridades i cridats a ser aquest llevat nou del qual parla Pau als Corintis? Estem en plena Quaresma. Hem viscut i celebrat

la diada de la dona treballadora pregant i treballant perquè *arribi un dia que en la societat no hi hagi cap tipus de discriminació per raó de gènere, i dins de la nostra Església es puguin expressar i viure els carismes en igualtat de condicions.* (Manifest del dia de la dona treballadora). Hem pregat com a Església universal per *no caure en la indiferència vers Déu i vers els germans i germanes;* recolzant la iniciativa del papa Francesc I, per què no continuar aquest camí vers la Pasqua, interioritzant i pregant el text de la carta als Corintis *netegeu-vos bé del llevat vell i sigueu una pasta nova?*

En les paraules de Pau als Corintis, hi ha un

element propi de la vida cristiana i, de forma constitutiva, de la Vida Consagrada: la necessitat contínua de conversió-renovació perquè la pasta nova del demà depèn, en gran mesura, del llevat que avui cadascuna i cadascun de nosaltres aportem en el seguiment del Crist. No oblidem que una mica de llevat fermenta tota la pasta, i la qualitat de la pasta depèn del llevat. La veritable conversió-renovació és la que donarà qualitat al nostre llevat sempre que porti a l'acollida gratuïta del germà/ana, amb la mateixa misericòrdia que el Senyor ens acull personalment a cadascuna i cadascun de nosaltres. Visquem aquesta Quaresma i la nostra vida consagrada des de l'Amor, essent llevat nou per a una pasta nova.



Gna. Clara Fernández, OSC
Clarissa de Vilobí d'Onyar

La sal de la terra

L'alegria de viure la fe i l'estima a Jesús

El fet de ser cristians no és principalment la pertinença a una organització, seguir les seves regles i contribuir a les seves despeses. És estimar Jesús, tenir-lo com a model, tractar de seguir-lo, comunicar-nos —a través de l'oració i sagraments— amb Ell constantment perquè estant amb l'estimat és quan més feliços som les persones. Hem de saber què vol Ell de nosaltres a cada moment; cal fer *lectio divina*, llegir i interioritzar l'Evangeli molt freqüentment, si és possible cada dia. Ser cristià és un estil de vida, un compromís de ser sensibles a les necessitats dels altres, d'exercir la compassió en la vida quotidiana. Reaccionar davant les injustícies properes i llunyanes i treballar per la justícia,

la bondat, la caritat (l'amor) en les relacions humanes i entre societats. Els joves acostumen a ser més sensibles i l'edat va posant «crostes a la nostra epidermis», tot endurent-la i fa que justifiquem la nostra passivitat dient que «no es pot fer res», o «ja faig prou», fet que ens converteix una mica en còmplices del mal del món si no posem tot el que podem per ajudar a posar llum en la foscor, a revertir el mal canviant-lo per bé, a donar a conèixer, així, el Regne de Déu en el nostre entorn, aportant una mica

de felicitat a qui la necessita. S'acosten conteses electorals. No totes les propostes són iguals. Escoltem i vivim escàndols econòmics, mentides sense vergonya convertides en «normalitat», promeses que se saben ja incomplibles però que són «cants de sirena» per atraure vots. Hem d'estar prou desperts per no deixar-nos confondre entre el que ens agrada sentir, el que voldríem fora, i la realitat. Seguir Jesús és un compromís de vida i, a voltes, ens hem de sacrificar per al bé dels altres, hem de cedir, no podem fer servir eines enganyoses i aprofitar-nos dels altres pels nostres beneficis. Els primers, els importants, per Jesús, són els servidors.



Joan Viñas
Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Mirada al món

Des de l'Uruguai al Priorat

Fa pocs dies va venir a Jerusalem un salesià uruguaià. Després de saludar-nos i sabent que jo era català, em va dir de seguida:
—La meua família prové també de Catalunya. El meu besavi era del Priorat, concretament de la Vilella Baixa, i va emigrar a l'Uruguai a començaments del segle XX.
—Encantat! Venim de la mateixa terra. Jo també sóc del Priorat.
—A casa sempre he sentit parlar amb nostàlgia de la terra dels meus avis.
—Quin cognom té la vostra família?
—Alentorn.
—No podia ser més bonic ni més català.
—A casa encara es conserven receptes per fer menjars en català.
—Hi ha estat mai, al Priorat?

—Sí, l'estiu passat, amb els meus pares vam anar a visitar l'antic poble de la família, la Vilella Baixa. Un poble encisador, famós pel seu vi. Per cert que vam trobar una acollida molt calorosa de part de la gent. Alguns recordaven quina era la nostra casa i que feia molts anys havien anat a l'Uruguai.
—Així us heu quedat contents?
—Molt. Els lligams de la sang i de la terra són sempre forts.
—Segurament el motiu de l'emigració a l'Uruguai va ser la plaga de la fil-loxera del 1914,

quan molta gent va haver de marxar del Priorat per buscar feina en altres llocs. Un cas semblant el vaig trobar el dia de Nadal a Betlem. Parlant amb un franciscà argentí, em va dir que la seva família provenia de Flix (Ribera d'Ebre). Ell també hi havia anat i va tenir-hi la mateixa bona acollida.
En el context del Nadal, vaig recordar els versos de Josep Maria de Sagarra que descriuen perfectament aquestes impressions: «...el Nadal ens ha pintat el rostre / amb un vermell precís i decidit / i ens dóna un sentiment de llar, de sostre, / de terra, de nissaga i d'esperit.»
Això fa alegria, veure els lligams de la família, del país, de la tradició, coses que donen un sentit de pertinença, encara que llunyà, a unes arrels, a una cultura i a un poble.



Joan Maria Vernet
Salesià des de Jerusalem

Humanitat deshumanitzada

És una realitat que l'ús massiu de la telefonia mòbil ens converteix en una societat d'individus aïllats. Viatjava amb transport públic i al meu voltant tothom tenia un d'aquests aparells que, en principi, faciliten la comunicació, però que a la pràctica l'efecte és tot al contrari: el de la incomunicació total. Per descomptat ningú no s'adonava de si algú necessitava que li cedissin el seient, si havien de deixar passar per poder sortir o si li preguntaven l'hora. Abans es mirava per la finestra per contemplar el paisatge o el que passava al nostre voltant, però ara ningú no aixeca els ulls d'aquestes pantalles que hipnotitzen els joves i no tan joves, que constitueixen un apèndix de la mà que formen part de la seva persona i que deshumanitzen la humanitat.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Recordant Marcos Pou

La notícia de la mort de Marcos Pou, un jove de 23 anys, m'ha arribat amb gran dolor. Encara que no el coneixia personalment, sí que coneixia alguns membres de la seva família. Feia quinze dies que havia entrat al Seminari de Barcelona i va tenir un accident de moto. El funeral, tal com deia el seu germà, va ser un veritable espectacle. L'església estava plena de gom a gom. Hi havia les monges del menjador social on ajudava des de feia tres anys, els companys del col·legi i amics del

Vigència dels exercicis espirituals

Han passat de moda els exercicis espirituals? N'hi ha prou de mirar a Roma a començaments de la Quaresma cada any: el Papa es retira una setmana per fer exercicis espirituals. El primer diumenge de Quaresma, el papa Francesc se'n va anar a Ariccia, cartera en mà i viatge amb autobús. Se'n va endur amb ell la Cúria vaticana per a uns dies de trobada amb Jesucrist, perquè això són els exercicis espirituals. Enmig del fragor de la lluita de cada dia, de la feina... tots necessitem aturar-nos en el camí, sortir del nostre ambient habitual per estar a soles amb nosaltres mateixos i amb Déu. «Aquesta vida no és la vida», repetia el Servent de Déu pare Tomás Morales, apòstol dels exercicis espirituals ignasians, en els quals es pensa en l'eternitat, que és curta per conèixer i estimar Déu, infinit en les seves perfeccions. Totes les parròquies com cal haurien d'organitzar uns dies d'exercicis espirituals per als seus feligresos. El papa Francesc diu que «proposar els exercicis espirituals significa convidar a una experiència de Déu, del seu amor i la seva bellesa. El que viu els exercicis espirituals amb autenticitat experimenta l'atracció, la fascinació de Déu i torna renovat».

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

futbol, i també amics d'altres moments i molts matrimonis. Es van celebrar misses pel difunt a Sibèria, Nova York, Milà, Roma, Madrid, les Açores, Mèxic, Santander... i a molts llocs més on van pregar per ell.

Era un noi ben plantat, feliç i agradable que va estudiar la carrera de Física. Va veure que Déu li demanava alguna cosa, i finalment, l'11 de febrer va entrar al Seminari. Per a ell tot era amor, donar-se als altres, ajudar, fins i tot així es va lliurar a Déu. Un exemple com aquest, en plena joventut, pot crear incomprensió davant dels designis de Déu, però tota la seva família ha conclòs que en el moment en què decidia

dir el sí a Déu, ja havia arribat al Cel. Moltes gràcies, Marcos, pel teu testimoni aquí, a la terra.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

«Jo també sóc cristià»

Davant dels atacs continuats a comunitats cristianes d'arreu del món, proposo que es difongui aquest nou eslògan que, de la mateixa manera que va passar fa unes setmanes en referència a la llibertat d'expressió, defensi la llibertat de creences i de culte.

NÚRIA VICENS
Barcelona

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor



El Consultori



PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Religió (novament)

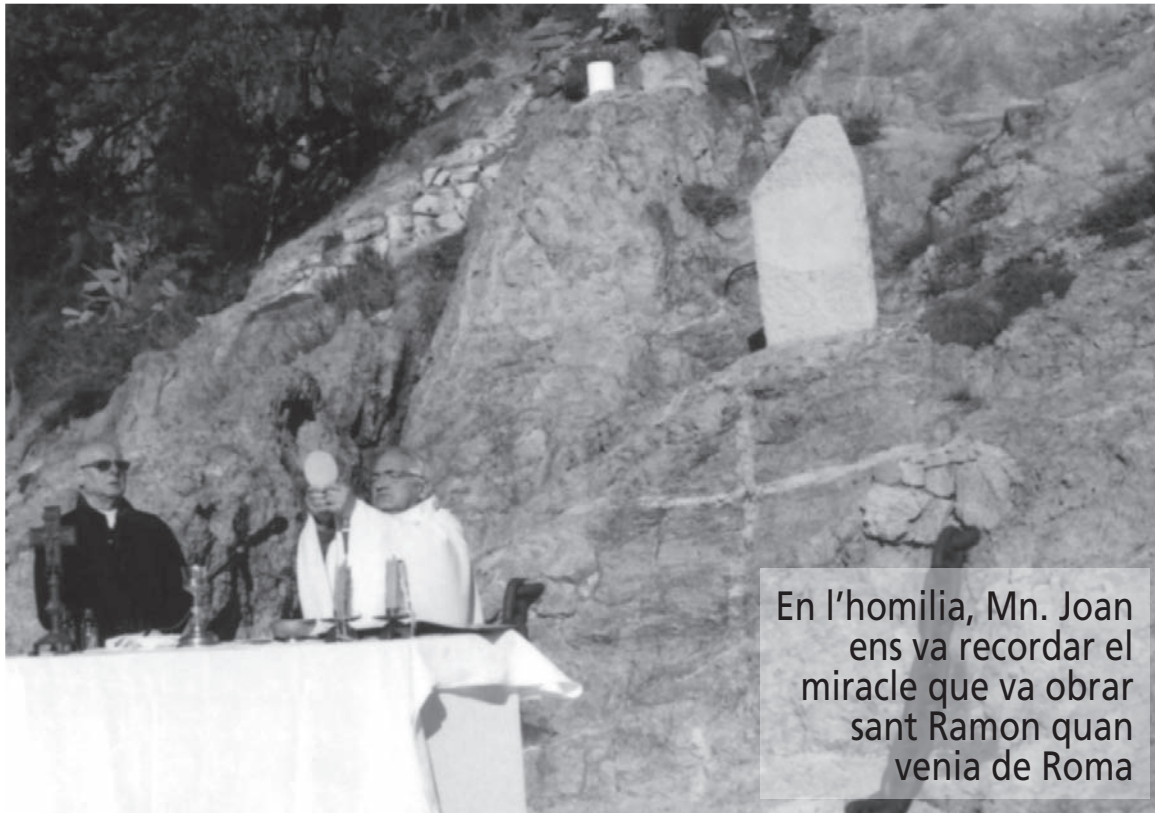
Què ha passat amb la classe de Religió a l'escola? Veig molt d'aldarull als diaris. És veritat que es vol tornar a obligar a resar als alumnes? Retrocedim?

Aquests dies hem pogut llegir en diversos mitjans informatius algunes consideracions sobre la classe de Religió a l'escola que manifesten un gran desconeixement del tema. I no només això. El tractament i l'espai que molts mitjans han donat al tema manifesta un linxament mediàtic mogut per intencions molt poc netes. I, a més, en uns moments previs a les preinscripcions dels alumnes per als propers cursos. Simplement, s'ha adaptat el currículum, cosa que es fa sovint amb moltes matèries. Personalment penso que és, en conjunt, una bona adaptació. Durant força anys jo he estat professor d'aquesta matèria en instituts de batxillerat. Recordo amb goig aquella etapa i crec que aquesta matèria, ben impartida, pot fer molt bé als alumnes i enriquir-los no només des d'un àmbit estrictament cultural sinó també humanament. El currículum de la classe de Religió l'estableixen legítimament els nostres bisbes i així s'ha fet. La classe de Religió no és catequesi i no es pretén que ho sigui. És un àmbit molt important on els alumnes poden conèixer de manera sistemàtica els continguts i la raonabilitat de la fe cristiana, així com les claus per interpretar tants elements de la nostra tradició cultural que serien incomprendibles sense una referència a la tradició cristiana del nostre país. La classe de Religió, tant a l'escola pública com a l'escola catòlica, és impartida per excel·lents professionals molt ben qualificats. Sens dubte suposa un gran enriquiment cultural i personal per als alumnes que hi participen. I cal recordar que, per als alumnes creients, aquesta assignatura els dona, a més, l'oportunitat d'una evangelització de la intel·ligència i el cor del tot necessàries per a una vivència adulta i madura de la fe cristiana. Convé que els pares i mares cristians ho tinguin molt present a l'hora de les inscripcions per al proper curs. Si ells no la valoren i no fan el possible perquè els fills hi assisteixin, no ho farà gairebé ningú.

I pel que fa a l'obligació de resar a la classe de Religió, em sembla que les coses s'han presentat molt lluny de la realitat. El que es pretén és que els alumnes coneguin i entenguin els textos principals de la pregària cristiana que expressen la fe. Lamentablement encara no s'acaba de tornar a donar a l'exercitació de la memòria el lloc que li correspon en l'aprenentatge a l'escola. En l'àmbit de la Religió i de les altres assignatures. Que un adult amb una cultura mitjana desconegui el text dels manaments o del símbol de la fe, a casa nostra, em sembla un signe de lamentable ignorància.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Missa de sant Ramon de Penyafort a Tossa de Mar



En l'homilia, Mn. Joan ens va recordar el miracle que va obrar sant Ramon quan venia de Roma

Llorenç Bernet

L'any passat, l'historiador Francesc A. Picas va publicar una glossa sobre la tradició del Pelegrí de Tossa de Mar a *Catalunya Cristiana*.

Quatre dies més tard de l'arribada del Pelegrí, té lloc una tradició molt arrelada i estimada per tots els habitants de Tossa de Mar, que és la missa de Sant Ramon de Penyafort. Se celebra, a les dotze del matí, a la platja de la Mar Menuda, sota la creu que va aparèixer miraculosament.

Ja fa dotze anys, em van oferir ser sagristà de la parròquia de Sant Ramon de Penyafort, a Barcelona. He de dir que sóc molt devot de sant Ramon de Penyafort.

Abans havia anat a Tossa amb la meva dona i un matrimoni molt

amic a passar el dia i, per motius que ara entenc, sempre acabàvem a la Mar Menuda. Cada any procuro pujar a Tossa per aquestes dates per participar en l'eucaristia que se celebra davant la Creu del Miracle i ajudar Mn. Joan, rector de l'església, que ho agraeix.

Mural del Miracle

Quan arribo a Tossa de Mar en autocar, la primera cosa que faig és anar a la parròquia i contemplar el mural del Miracle, que està situat a l'entrada de la parròquia, a mà dreta, a la part alta. El Sant Crist de marbre et deixa impressionat.

Després m'adreço cap a la Mar Menuda, on ja han col·locat l'altar davant la creu i espero Mn. Joan, el qual sempre s'alegra de tornar-me

a veure. Normalment, el dia albira una mica gris i fred, però en el moment de la celebració de la missa sembla que el cel i sant Ramon ho agraeixen, perquè llueix un sol radiant, la mar està en calma i se sent la remor de les onades. El silenci dels assistents és impressionant. Enguany van participar a la missa unes seixanta persones.

En l'homilia, Mn. Joan ens va recordar el miracle que va obrar sant Ramon quan venia de Roma. Quan va passar per davant de la Mar Menuda va tenir la visió, ja que era clarividenc, que a la platja hi havia una persona agonitzant i volia confessar-se. Sense pensar-s'ho dos cops, juntament amb dos dominics més, va agafar una barqueta i es va

apropar a la platja.

Allà va trobar un pagès que es deia Gaspar Barceló. El va confessar, tal com desitjava, i a l'instant va morir. Diuen que en aquell moment va caure del cel un raig que va deixar a la roca la marca de la Santa Creu, que perdura fins al dia d'avui. Des de llavors hi ha aquesta devoció i el recordatori d'aquest fet.

Quan acaba la missa, es canten els goigs de sant Ramon, típics de Tossa de Mar. Després, Mn. Joan saluda totes les autoritats presents: l'alcaldesa, el consistori, el cap dels Mossos, el cronista de Tossa, Mario Zucchitello, i altres personalitats.



Goigs que de temps immemorable se canten en la vila de Tossa a son compatriota el gloriós Sant Ramon de Penyafort.

Oh Gloriós Sant Ramon natural de Penyafort, recordauvos d'aquest poble de Tossa que'n feteu port.

Ja vingué predestinat quan de Roma vos partireu; ab senyal de santedat vostre poder descobrireu. Aquest poble en aquell dia de Vos rebé gran zòndort quan así donareu la vida a un home quasi mort.

Ja fou revelació lo principi del miracle nomenantlo Barceló no conexas son linage. Obra fou del Redemptor Salut, pau y gran conhort, invocau pera nosaltres Sant Ramon de Penyafort.

Oh! que gracia singular, reberen tots aquell dia, volénto Vos confessar, ple de goig y alegría, ab gran veu Vos lo cridareu creyent tots que era mort, allí al cel lo penetrareu, Sant Ramon de Penyafort.

De Jesús sou estimat com se mostrà clarament puix foreu canonicat per l'octau papa Climent;

Amàvit eum Dominus et ornàvit eum.

protector tan excelent de tots sou guia y confort mostrauvos vostre a nos Sant Ramon de Penyafort.

De Maria sou amat y de son Fill gloriós, de l'apas sou estimat de Reys era confessor. La clau tenui del Tresor de la Gloria y segur port, tenuis sempre en memoria Sant Ramon de Penyafort.

Pare sant y dominico foreu tot en Vos perfet, en un semblan seraficu y en pura claritat, alegrau als devus vestres, en la vida y en la mort, puix regneu eternalment Sant Ramon de Penyafort.

Oh! dichosa gent de Tossa, be podeu dir y contar que'n haveu feta capella y altar pera celebrar; ha volgut Deu enviar, per guia del segur port, un frare tan singular Sant Ramon de Penyafort.

Puig regneu eternalment y gossau d'etern conhort suplicam nos oigau Sant Ramon de Penyafort.

Amàvit eum Dominus et ornàvit eum.

OREMUS

Deus qui beatum Raymundum penitentiae sacramenti insignem ministrum elegisti, et per maris vias inabiliter transitum concessisti, ut ejus intercessionis dignum precoratum fructus faceret, et ad aeternae salutis portum pervenire valeremus. Per Christum Ihesum nostrum Amen.

Any 1908 - Tip. Vda. Cusumano, Napoli - 11 - BARCELONA



L'arquebisbe de Panamà presideix el Dimecres de Cendra a la parròquia de Sant Joan Maria Vianney

Cecilia Aranés Mallo

A la nostra comunitat, el Dimecres de Cendra es va celebrar dins de l'austeritat pròpia del temps, però amb solemnitat i amb gran goig, perquè vam tenir presidint la missa Mons. José Domingo Ulloa, arquebisbe de Panamà, convidat pel nostre rector, Mn. Octavi Sánchez. El prelat venia de Roma acompanyat per un grup de pelegrins del seu país, que van assistir a la creació de nous cardenals.

Juntament amb el senyor arquebisbe, van concelebrar l'Eucaristia amb el nostre rector el pare Moisés i el pare Rómulo, tots dos sacerdots panamenys. El P. Rómulo va ser un temps a la nostra parròquia mentre cursava els estudis de llicenciatura en Litúr-

gia i és molt estimat per la feligresia. Tota la celebració va ser bonica i emocionant. Vam pregar, entonar les cançons adients i els fidels, que omplien l'església de Sant Joan Maria Vianney, van rebre la cendra de mans dels quatre treballadors de la Vinya del Senyor.

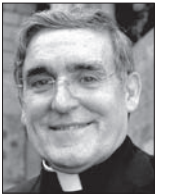
Un detall molt entranyable va tenir lloc quan el senyor arquebisbe, en l'homilia, entre els seus ensenyaments, va dir que a més de la religió ens unien lligams familiars molt forts entre els cristians d'aquí i els d'Amèrica. En acomiadar-se es va sentir molt proper als llatinoamericans presents, amb les alegries, però també amb les angoixes que comporta la llunyania de la seva terra. Finalment, es va mostrar molt feliç i agraït de trobar-se entre nosaltres.

Paraula i vida

Esperança davant del Dia del Seminari

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona



El proper diumenge, 22 de març, celebrarem el Dia del Seminari. Aquest any el vivim amb un sentiment d'esperança, com ja us vaig comunicar en una carta personal meua a tots els diocesans i ara ho recullo en aquest comentari setmanal, pel do que Déu ens ha fet aquest curs: 11 joves han entrat al Seminari Major de la nostra estimada arxidiòcesi. Representa un augment molt considerable respecte del curs anterior, ja que se n'ha gairebé doblat el nombre. Em plau, amb motiu del proper Dia del Seminari, fer-vos partícips a tots d'aquesta bona notícia, d'aquesta joia, perquè ho agraim al Senyor. Es tracta d'una revifalla vocacional? Potser seria prematur parlar així. Hem de veure si aquesta tendència es manté en els pròxims anys. No podem llançar les campanes al vol, però sí que aquestes xifres són motiu d'esperança. La primera cosa i més important que hem de fer és donar-ne gràcies a Déu, perquè la vocació sacer-

dotat és sobretot una gràcia de Déu, una gràcia immerescuda per part dels qui l'hem rebuda. El meu agraïment, després, va dirigit a tots els diocesans. En primer lloc a aquests joves que Déu ha cridat a ser sacerdots i que han respost generosament. Són joves que han iniciat i de vegades ja han acabat els seus estudis universitaris o la seva activitat professional. La seva experiència humana és garantia d'una sòlida preparació per al ministeri presbiteral. També va el meu agraïment als seus pares i familiars per la participació que han tingut en la maduració d'aquestes vocacions. I als sacerdots, pel seu treball ministerial i el seu testimoniatge de lliurament generós a l'Església i als germans, que mou, sens dubte, aquests joves a seguir aquest camí que han vist realitzar en la vida dels

seus sacerdots amics. Gràcies també a totes les parròquies, comunitats i realitats eclesials perquè amb la pregària per les vocacions i el treball pastoral participen també en la tasca vocacional. Si tenim una acció pastoral dirigida als joves, tindrem les vocacions sacerdotals que l'Església necessita. Gràcies finalment al Seminari i als seus formadors i alumnes, que acullen aquestes noves vocacions i les ajuden a formar-se adequadament en l'aspecte humà, espiritual i pastoral per esdevenir sacerdots sants, sense oblidar l'aspecte acadèmic, del qual tenen cura les facultats eclesiàstiques de Teologia i de Filosofia. Tots els diocesans són responsables de les vocacions sacerdotals i han d'ajudar el nostre Seminari. En depèn el futur de la missió de l'Església a Barcelona i també, si ens és possible, desitgem ajudar, amb esperit missioner, les diòcesis necessitades d'arreu del món.

Als quatre vents

Alegria enmig de la Quaresma

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat



El quart diumenge de Quaresma és anomenat el Diumenge *Laetare*, és a dir «de l'alegria». És com si l'Església, que en aquest temps litúrgic previ a la Setmana Santa convida a la penitència, tingues pressa per celebrar ja el final del camí: la resurrecció de Jesucrist, i per això s'avança pensant en el futur proper. Recorda d'alguna manera el *Gaudete* que celebrem el tercer diumenge d'Advent. També llavors volem avançar el rellotge, perquè l'espera del naixement de Jesús se'ns fa llarga i així la litúrgia ens diu: «Viu sempre contents en el Senyor; us ho repeteixo. Estigueu alegres. El Senyor és a prop.»

En realitat, per als qui vivim en Crist —com ens ho demana sant Pau— sempre és diumenge i sempre hem d'estar alegres, per Advent, Nadal, Quaresma, Setmana Santa o Pasqua i en el temps ordinari.

Hi va haver un temps en què els cristians més piadosos tenien certa por d'expressar una alegria excessiva, i per això destacaven més entre ells els sants alegres, com sant Felip Neri. No fa tants anys era difícil veure imatges d'un Papa que rigués. Amb bona voluntat es considerava que riure era poc seriós. El papa Francesc ha acabat d'apartar aquest vell tòpic que els seus precedents immediats ja no van seguir. Cada vegada s'adverteix amb més claredat que Déu és jutge, però més encara és misericordiós, i per sobre de tot és pare. No vol que renunciem a les alegries sanes; no ens posa un límit al fet que ho passem bé, que conreem les nostres amistats veritables i les nostres aficions honestes; no ens

demana sempre el sacrifici de fugir del que és plaent, tot i que la prioritat hem de posar-la en la pregària i en la caritat amb els altres. Dit d'una altra manera: l'alegria ens porta a Déu, i Déu ens porta a ella.

En canvi, una ànima trista està a mercè de moltes temptacions buscant falses compensacions que encara l'entristeixen més. La tristesa neix de l'egoisme i, paradoxalment, de la manca de mortificació, mentre que l'alegria no neix de la despreocupació, sinó de fer el que hem de fer en cada moment segons els dictats de la nostra consciència.

Així serem feliços en aquesta vida, pròleg de la Vida eterna amb Déu al cel. Recordem allò de santa Teresa. Un dia que cantava, una monja li va dir: «Mare, què faria si li diguessin que morirà ara?» «Continuar cantant», va contestar.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

La capella de Sant Miquel del reial monestir de Santa Maria de Pedralbes



Anna Castellano-Tresserra
Conservadora en Cap Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

L'any 1343, l'abadessa sor Francesca çà Portella, neboda de la reina Elisenda de Montcada, va encarregar al pintor de la cort Ferrer Bassa que li decorés la capella de Sant Miquel. L'abadessa descrivia amb tot detall les diferents escenes que havien d'ornar la capella, que formaven part dels cicles de la Passió de Crist i els Goigs de la Verge. Al seu costat una constel·lació de sants i santes completaven els murals. També donava detalls per a la seva execució com, per exemple, que s'havien de pintar a l'oli i «amb bons colors i or». El cert és que el pintor no va fer l'encàrrec immediatament, i tres anys més tard, un manual dut a terme pel notari Romeu de Sarrià recollia un nou encàrrec de l'abadessa al mateix pintor, on li repetia els detalls de l'encàrrec, amb alguns canvis en les escenes, com la introducció de l'episodi del Camí del Calvari en substitució d'altres, com Crist entre els dos lladres. Aquesta vegada, l'abadessa s'assegurava que el pintor duria a terme l'obra ja que introduïa una clàusula al contracte on s'especificava que aquest no podria sortir de Barcelona fins que no hagués acabat l'obra.

Quan avui dia arribem al claustre del monestir de Santa Maria de Pedralbes, encara podem contemplar a l'interior de la petita capella de Sant Miquel els murals que l'abadessa va encarregar.

Agusti Codinach



Els murals ja tornen a estar oberts al públic.

El que més ens sorprèn és trobar-nos davant d'unes pintures que no en recorden cap altra del mateix període que haguem pogut veure en algun lloc proper, i sí, en canvi, remetent als murals que decoren la basílica d'Assís o altres capelles i esglésies de la Toscana o d'altres punts d'Itàlia. Tal és l'aire italianitzant d'aquests murals que s'allunyen de l'estil pictòric que tradicionalment

s'ha atribuït a Ferrer Bassa del qual, malauradament, es conserven poques obres i cap de pintura mural. La polèmica, doncs, entre els especialistes està servida, entre els qui defensen l'autoria d'aquest autor per a aquests murals de Pedralbes i els qui opinen que el mestre, que en aquell moment havia de dur a terme molts encàrrecs, va haver de subcontractar un pintor italià perquè portés a terme l'encàrrec de l'abadessa. La presència d'una santa *Elisabetta*, amb italià, sembla una picada d'ullet del pintor.

Fos qui fos qui ho executés, el resultat complia a la perfecció el desig de l'abadessa que podia contemplar a la seva

capella uns murals magnífics que combinaven la tècnica de l'oli —com se li havia demanat— i el fresc. No només l'estil era marcadament italià, sinó també la tècnica i el color.

Gràcies als documents conservats, podem saber que a partir del segle XVI la capella havia perdut la funció de culte i servia com a arxiu del monestir, per la qual cosa es va moblar amb armaris i prestatges que tapaven els murals però alhora els protegien. Arribats a la darreria del segle XIX, gràcies a la categoria intel·lectual d'una religiosa, sor Eulàlia Anzizu, poetessa, arxivera, admiradora de l'obra de Verdaguer i imbuïda de l'esperit de la Renaixença que havia cultivat a les vetllades a casa del seu oncle, el comte Güell, mecenes de Gaudí, va recuperar el valor dels murals en reconèixer-ne la vàlua, i els va donar a conèixer. Els murals havien patit desperfectes i s'havien esvaït alguns colors, fet que va motivar una primera restauració a mitjan segle XX que els va tornar la lluentor i en recuperà certes parts. Amb tot, la intervenció ha provocat amb el temps problemes a l'obra fet que va motivar la necessitat d'una nova intervenció.

Després de deu anys d'estudis i dos de treball intens sobre l'obra, avui podem dir que els murals tornen a resplendir. Una acurada intervenció de consolidació de les pintures i una neteja en profunditat del pany central han permès fer ressorgir uns plafons marbrejats que emmarquen el conjunt i donen coherència als murals, els vestigis d'un altar i un cel d'un blau atzurita que remet encara més a l'origen italià. Un «cel resplendent» com el blau del mantell de la verge que

Aquest sembla el propòsit d'aquesta petita capella: la contemplació i la interiorització dels goigs i el patiment de Crist i la Verge

presideix aquest pany central dedicat al «Triomf de Maria». A sobre d'ella la crucifixió de Crist, el tema central del cicle de la Passió, les dues advocacions que més cops es troben representades al monestir. I és que són aquestes dues advocacions i, fonamentalment, la Vida de Crist la que definia la pietat franciscana. No és perquè sí que, des de final segle XIII, es fes molt popular un llibre que escrit per un franciscà italià, Joan de Caulibus, adreçat a una clarissa de la Toscana, la convidava a contemplar i endinsar-se en el contingut de les diferents escenes. Justament aquest sembla el propòsit d'aquesta petita capella: la contemplació i la interiorització dels goigs i el patiment de Crist i la Verge, per part de l'abadessa. Per contribuir a aquest exercici, el pintor va plasmar elements decoratius tant dins de les escenes, com fora, com els marbres ara retrobats que són exactament els mateixos que es poden veure decorant la sala on l'arcàngel Gabriel anuncia la bona nova a la Verge.

Sense cap dubte, ens trobem davant d'una autèntica joia de l'art gòtic català del tres-cents ple d'art i misticisme.

Netejant, posem tots els sentits.



I ajudant, també.



Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment** i, ara també, **Càtering**. I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lUNET.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Càritas amigos de rimkieta**

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)



La Diputació de Barcelona treballa per recuperar el patrimoni històric del país

El monestir de Santa Cecília presenta la seva nova cara



Les obres suposen l'inici d'una nova etapa en la llarga història del monestir.

«És un dia de goig per Montserrat, inaugurarem les obres de rehabilitació del monestir de Santa Cecília, un monestir que ha ofert històricament una missió de servei a la muntanya.»

Així és com es va expressar el president de la Diputació de Barcelona, Salvador Esteve, durant l'acte d'inauguració de les obres de rehabilitació del monestir de Santa Cecília de Montserrat i dels edificis annexos.

Acompanyat del pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, i de l'alcalde de Marganell, Isabel Ramon, Esteve també va assegurar que **«el resultat de les obres ha estat esplèndid»** i va recordar que la Diputació de Barcelona treballa per recuperar el patrimoni històric del país, seguint la petja impulsada ara fa cent anys per la Mancomunitat de Catalunya.

D'altra banda, el pare abat va agrair el suport de la Diputació i va fer un repàs històric de Santa Cecília, al mateix temps que va destacar que aquestes obres suposen l'inici de la nova etapa de la llarga història del monestir.

Recuperar el patrimoni arquitectònic

La primera fase d'aquest projecte, realitzat per l'arquitecte Xavier Guitart, s'ha dut a terme gràcies al conveni signat entre la Diputació, que ha subvencionat les obres amb una aportació de 800.000€, i l'abadia de Montserrat, propietària del conjunt arquitectònic.

L'objectiu de les obres, iniciades l'abril del 2014, ha estat la recuperació i posada en valor del patrimoni arquitectònic del monestir, alhora

que l'adaptació respectuosa del conjunt d'edificacions històriques als nous usos del centre «Espai d'Art», plantejant una ordenació polivalent i versàtil dels espais existents. Això permetrà allotjar un nou centre d'art contemporani compatible amb les activitats de caràcter religiós.

El pintor Sean Scully crearà un nou espai artístic, en el context de Montserrat, com a focus impulsor d'una important activitat cultural. Així, l'artista hi exposarà la seva sèrie *Holly* i pintarà uns murals cilíndrics per als absis romànics, amb la voluntat que esdevinguin veritables retaules del segle XXI. Cal recordar que Scully va donar a Montserrat l'any 2010 l'obra *La Muntanya d'Oïsin*, que es pot veure actualment al Museu de Montserrat.

L'antic monestir de Santa Cecília de Montserrat és propietat de l'aba-

dia de Montserrat i inclou una església d'origen romànic del s. X-XV, una rectoria del s. XVIII, i una sèrie d'edificacions annexes del s. XIX relacionades amb la vida monàstica. El conjunt, catalogat com a Bé Cultural d'Interès Local segons el Pla Especial de protecció de la Muntanya de Montserrat, ha estat objecte de diverses intervencions al llarg del segle XX, entre les quals cal destacar la restauració duta a terme per Puig i Cadafalch entre els anys 1920 i 1930. Després que les monges benedictines van deixar d'ocupar-lo uns anys més tard de la guerra civil, l'abadia de Montserrat va convertir aquest conjunt en un alberg de joventut i casa de colònies, i va quedar sense ús en les darreres dècades del segle XX.

Fotos: Òscar Ferrer / Diputació de Barcelona



La Diputació ha subvencionat les obres amb una aportació de 800.000€

El pintor Sean Scully crearà un nou espai artístic i exposarà la sèrie «Holly»

Salvador Esteve, l'abat de Montserrat i altres autoritats visiten el recinte rehabilitat.

Apunts històrics

L'origen del monestir de Santa Cecília de Montserrat es remunta al segle X, quan l'any 942 l'abat Cèsari va comprar la propietat on es va edificar una església, consagrada l'any 959 amb la denominació de Santa Cecília i Sant Pere.

El 1450 se'n va fer una primera restauració, i el 1811 l'exèrcit francès va incendiar el recinte religiós i l'edifici de la rectoria, que van ser restaurats el 1862.

L'any 1927 es van iniciar excavacions per recuperar els fonaments primitius del conjunt. I el 1931 es va inaugurar una darrera restauració, en un acte en el qual Puig i Cadafalch va pronunciar una conferència.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 4)

MARÇ

15. DIUMENGE

Diumenge IV de Quaresma, Morat.

Lectures: 2 Cròniques 36,14-16.19-23 / Salm 136 / Efesis 2,4-10 / Joan 3,14-21
 SANTORAL: Climent Maria Hofbauer, prev.; Lluïsa de Marillac, rel. i fund.; Madrona, vg. i mr.; Ramon de Fitero, ab. i fund.

16. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 65,17-21 / Salm 29 / Joan 4,43-54

SANTORAL: Abraham, erm.; Agapit, b.; Ciríac, mr.; Eusèbia, vg.; Heribert, b.

17. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 47,1-9.12 / Salm 45 / Joan 5,1-3a.5-16. Si es vol: *Sant Patrici* (ML), Blanc.

SANTORAL: Gertrudis de Nivelles, ab.; Josep d'Arimatea.

18. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 49,8-15 / Salm 144 / Joan 5,17-30. Si es vol: *Sant Ciril de Jerusalem* (ML), Blanc; Girona i Tortosa: *Sant Salvador d'Horta* (ML), Blanc.

19. DIJOUS

Sant Josep (S), Blanc. Lectures: 1 Samuel 7,4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4,13.16-18.22 / Mateu 1,16.18-21.24a

SANTORAL: Amanç, diaca i mr.

20. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Samuel 2,1a.12-22 / Salm 33 / Joan 7,1-2.10.14.25-30
 SANTORAL: Ambrós de Siena, Rel.; Eufèmia i Alexandra, mr.; Fotina, mr.; Martí de Dumio, b.

21. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 11,18-20 / Salm 7 / Joan 7,40-53

SANTORAL: Fabiola; Filèmon, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de Quaresma

Lectura primera

2Cr 36,14-16.19-23

La severitat i la bondat del Senyor es revelen en la deportació del poble i en el seu alliberament

Lectura del segon llibre de les Cròniques:

En aquells dies, tots els grans sacerdots i el poble reincidien contínuament en la culpa d'imitar tots els costums abominables de les altres nacions, profanant així el temple del Senyor, que ell havia consagrat a Jerusalem. El Senyor, Déu dels seus pares, els enviava cada dia missatgers que els amonestessin, perquè li dolia de perdre el seu poble i el lloc on residia. Però ells es burlaven dels missatgers de Déu, no feien cas del que els deia i escarnien els seus profetes, fins que el Senyor arribà a enutjar-se tant contra el seu poble que ja no hi havia remei. Llavors els caldeus incendiaren el temple de Déu, derrocaren les muralles de Jerusalem, calaren foc a tots els seus palaus i destruïren tots els objectes preciosos. El rei dels caldeus deportà a Babilònia els qui s'havien escapat de morir per l'espasa, i se'ls quedà per esclaus d'ell i dels seus fills, fins que passaren al domini persa. Així es complí la paraula que el Senyor havia anunciat per boca de Jeremies: el país fruï dels anys de repòs que li pertocaven; tot el temps que quedà desolat, el país va reposar, fins a haver complert setanta anys. Però l'any primer de Cir, rei de Pèrsia, el Senyor, per complir la paraula que havia anunciat per boca de Jeremies, desvetllà l'esperit de Cir, rei de Pèrsia, perquè promulgues, de viva veu i per escrit, un edicte que deia: «Cir, rei de Pèrsia, fa aquesta declaració: El Senyor, el Déu del cel, m'ha donat tots els reialmes de la terra i m'ha encomanat que li construis un temple a Jerusalem, ciutat de Judà. Si entre vosaltres hi ha

algú del seu poble, que el Senyor sigui amb ell i que hi pugui.»

Salm responsorial

136

Vora els rius de Babilònia ens assèiem tot plorant d'enyorança de Sió. Teníem penjades les lires als salzes que hi ha a la ciutat.

R. Si mai t'oblidava, Jerusalem, que se m'encasti la llengua al paladar.

Quan volien que cantéssim els qui ens havien deportat, quan demanaven cants alegres els qui ens havien [entristit, i ens deien: «Canteu-nos algun càntic de Sió». **R.**

Com podíem cantar cants del Senyor en una terra estrangera? Si mai t'oblidava, Jerusalem, que se'm paralitzi la mà dreta. **R.**

Lectura segona

Ef 2,4-10

És per gràcia que Déu us ha salvat, a vosaltres que éreu morts per les vostres culpes

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, Déu, que és ric en l'amor, ens ha estimat tant que ens ha donat la vida juntament amb Crist, a nosaltres, que érem morts per les nostres culpes. És per gràcia que Déu us ha salvat. I juntament amb Jesucrist ens ha ressuscitat i ens ha entronitzat en les regions celestials, perquè davant dels segles que vindran quedi ben clara la riquesa de la seva gràcia i la bondat que ha tingut per nosaltres en Jesucrist. A

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es



Els qui actuen veraçment s'acosten a la llum

Jesús, parlant amb el fariseu Nicodem, un dirigent dels jueus, a qui qualifica de «mestre d'Israel», s'estranya que no tingui ni idea del Regne de Déu, ja que interpreta mundanament els senyals que ell fa, sense copsar-ne mínimament el sentit. Nicodem ha anat a trobar-lo «de nit», per no fer-se malveure dels altres dirigents. Jesús li ha posat el llistó ben alt: «Cal que vosaltres [els dirigents] nasqueu de nou», que «nasqueu de l'Esperit». Jesús es mou de ple en l'esfera de l'Esperit, tot i tocar de peus a terra. Sap molt bé quin serà el seu tràgic final, en mans dels dirigents religiosos: «Cal que sigui enlairat el Fill de l'home, perquè tothom qui cregui tingui per ell vida eterna. Perquè tant estimà Déu el món que fins arribà a donar el seu Fill únic, perquè cap dels qui creuen en ell no es perdi, sinó que tingui vida eterna.» La lliçó que li imparteix és de gran actualitat en un món on prevalen les aparences i el desvergonyiment ha adquirit gairebé carta de naturalesa. Evita, però, parlar-li del judici final que li era tan familiar: «Perquè Déu no envià el seu Fill al món per jutjar el món, sinó perquè el món se salvi per mitjà d'ell. El qui creu en ell no se'l jutja; el qui no hi creu ja és jutjat, per no haver-li donat la seva adhesió com a Fill únic de Déu.» Jesús li deixa ben clar en què ha consistit el judici: «La Llum ha vingut al món, i els homes s'han estimat la foscor més que la Llum, ja que les seves obres eren dolentes.» Joan empra una frase de difícil traducció, «el qui obra la veritat», on la veritat és la realitat de Déu, contraposada a l'aparença dels homes i al seu «actuar desvergonyidament», emparant-se amb «la foscor»: «Tot aquell que obra desvergonyidament avorreix la Llum, i no s'acosta a la Llum, a fi que les seves obres no siguin censurades; en canvi, el qui obra veraçment (lit: «obra la veritat») s'acosta a la Llum, a fi que es manifesti que les seves obres han estat realitzades en unió amb Déu.»

vosaltres, que heu cregut, us ha salvat per gràcia. No ve de vosaltres; és un do de Déu. No és fruit d'unes obres, perquè ningú no pugui gloriar-se'n; som obra seva: ell ens ha creat en Jesucrist per dedicar-nos a unes bones obres que ell havia preparat perquè visquem practicant-les.

Vers abans de l'evangelí

Jn 3,16

Déu estima tant el món, que ha donat el seu Fill únic, tots els qui creuen en ell tenen vida eterna.

Evangelí

Jn 3,14-21

Déu envià el seu Fill per salvar el món gràcies a ell

Evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, digué Jesús a Nicodem: «Com Moisès, en el desert, enlairà la serp, també el Fill de l'home ha de ser enlairat, perquè tots els qui creuen en ell tinguin vida eterna. Déu estima tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés, sinó per salvar el món gràcies a ell. Els qui creuen en ell no seran condemnats. Els qui no creuen, ja han estat condemnats, per no haver cregut en el nom del Fill únic de Déu. Déu els ha condemnat perquè, quan la Llum ha vingut al món, s'han estimat més la foscor que la Llum. És que no es comportaven com cal. Tothom qui obra malament té odi a la Llum i es vol quedar en la foscor, perquè la Llum descobriria com són les seves obres. Però els qui viuen d'acord amb la veritat sí que busquen la plena Llum, i que tothom vegi què fan, ja que ho fan segons Déu.

El salm «Miserere» durant la Quaresma

Dr. Rafel Serra i Abellà

Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona



Durant el temps de la Quaresma molt freqüentment en la Litúrgia de les Hores, com en el salm responsorial, apareix el salm 50 (51) al que dediquem l'atenció. És el salm penitencial per excel·lència del temps quaresmal. És el més intens i repetit, un cant del pecat i del perdó, la més pregona meditació sobre la culpa i la gràcia. És una bon suggeriment que dediquem un dia de la catequesi d'adults a l'estudi d'aquest salm o en altres moments oportuns de tantes reunions que fem els cristians. També en la *lectio divina* personal. Una cosa és recitar un salm, una altra és assimilar-lo dins del cor.

El «jo» del salm és el «jo» de tota l'Església. Sant Agustí té paraules meravelloses (cf. Sermó 19,2-3) quan diu: «Perquè el Senyor creï en nosaltres un cor pur, cal trencar abans el cor impur.» Déu fa de nosaltres una creació nova: «Els qui viuen en Crist són una creació nova. El que era antic ha passat; ha començat un món nou» (2Co 5,17). És en nom de tota l'Església que cal pregar aquest salm. És tota ella que se sent penedida i humiliada per la seva infidelitat i per la seva incapacitat per viure la gràcia i és la que té sempre present el seu pecat. L'Església sap que només el Senyor li pot regalar un cor nou. Només la gràcia pot operar aquesta transformació. Una gràcia que només pot ser pasqual i per això, en la nit de la Pasqua, reprèn el salm 50 amb l'antífona: «Creeu en mi un cor ben pur.» És el darrer que canta abans d'anar a les fonts del baptisme, allí, el Senyor li donarà un cor nou. Allí comença la «nova creació» i la «humanitat nova».

Hi ha una saviesa encara més pregona en aquest

salm. Cal cristificar-lo des de dalt. L'Esclat no ho diu, però l'Església ho sap. El Senyor va pregar amb aquest salm des de la creu i el va dir en nom de tota la humanitat. No el va dir amb els llavis, però sí amb la seva humanitat enlairada (*suspensus*) i nua. Allí quedà com al descobert tot el pecat del món. Com una mena de confessió general. Hi ha una relació entre la nuesa del primer Adam i la nuesa del segon Adam a la creu. El Senyor des de la creu confessà en la seva humanitat tot el pecat del món, amb la seva humanitat assumida pel Verb de Déu. Mirant Jesús amb els braços oberts a la creu cal dir: «Per la vostra gran misericòrdia esborreu els meus pecats», els de tota la humanitat. Ja que «un de sol va morir per tots», per això un de sol suplicà el perdó i la misericòrdia del Pare. Només ho podia fer en tant que Ell era «el sense pecat». És la pregària del *Christus totus*, santíssim en el seu Cap, i portant en el seu cos tota «la humanitat de pecat». Només perquè és l'únic que fou concebut per obra de l'Esperit Sant, de Maria Verge, podia dir el salm en nom de tota la humanitat, passada, present i futura.

De fet, en el salm hi ha com un pas del regne del pecat, al regne de la gràcia. Un pas que només és possible per la nova creació de la gràcia i que al bell mig del salm es manifesta en les tres epiclesis a l'Esperit santificador i creador (v. 12.13 i 14). El gran bisbe comentador dels salms, sant Agustí, té un pregon sermó d'aquest salm, justament, el dia de la celebració de la Mort del Senyor (cf. In Ps 50). La tradició romana (i benedictina) situà durant segles aquest salm com el primer

de les Laudes ferials, com un dels salms quotidians, i això té un gran sentit perquè recorda que els cristians vivim cada dia sempre en estat de conversió (*in statu conversionis*). És el perdó de Déu que motiva que confessem els pecats i ens reconeguem pecadors. El dolor dels pecats és sempre dolor de contrició: és contra vós, contra vós sol que he pecat, ja que Ell és bondat infinita. Som els qui hem estat reconciliats per la creu de Jesús i només podem oferir el cor contrit i humiliat. Només tenim això per donar a nostre Senyor. Des d'aquest punt de vista la pregària del salm cinquanta adquireix en cada verset un sentit insospitat per a l'orant. Sí, per pregar amb el *Miserere* cal tenir davant dels ulls el Senyor crucificat. Quan es recita el misteriós verset: «No em demaneu compte de la sang que he vessat», cal pensar en la Sang Preciosa del Senyor, vessada per la nostra salvació. És aquesta la sang que els homes han vessat en la història, que inclou el dolor de tots els innocents i de totes les injustícies. És en la contemplació de la Creu salvadora de Jesús que hem de dir aquestes paraules, citades per sant Pau: «Éreu just quan donàveu la sentència, irreprovable en el vostre judici.» La sentència que Déu ha donat des de la creu de Crist (el veritable judici del món) no és la ira ni el càstig, sinó el perdó i la misericòrdia ja que: «Déu continua fidel, encara que tots els homes siguin infidels» (Rm 3,4). Aquesta és la justificació cristiana. Serà també Ell, el Senyor, qui al matí de Pasqua obrirà els nostres llavis per a una lloança nova i li serà retornada el goig de la salvació. I acceptarà aquest sacrifici en la nova Jerusalem.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau



Beat Josep Gabriel del Rosari Brochero



- ✓ Nascut a Santa Rosa de Río Primero, Argentina, el 1840
- ✓ Prevere dedicat a ajudar els pobres i els malalts
- ✓ Solia recórrer grans distàncies per arribar fins als més necessitats
- ✓ Va morir a Villa del Tránsito l'any 1914
- ✓ Beatificat el 2013 pel papa Francesc

Una de les primeres beatificacions del papa Francesc va ser la d'aquest sacerdot, compatriota seu, que es va desviure pels pobres i els malalts. El beat Josep Gabriel del Rosari Brochero va ser ordenat quan tenia 26 anys i va ser rector de diverses parròquies rurals del bisbat argentí de Córdoba. La realitat social amb què es va trobar no era gens fàcil: immigració, pobresa i malalties com ara la lepra.

Per atendre els seus feligresos, fins i tot els que vivien als indrets més remots, feia centenars de quilòmetres per La Pampa damunt d'una mula i vestit amb un poncho, fet pel qual aviat se'l va conèixer com el capellà *gaucho*. No dubtava a tenir cura personalment dels malalts més greus, com va fer durant l'epidèmia de còlera del 1867 o amb els leprosos durant molts anys. A causa del contacte amb persones que tenien la lepra la va acabar agafant i de resultes va perdre la vista. A partir de llavors va haver de reduir l'activitat pastoral d'abans, però es va continuar desvivint pels pobres fins al final de la seva vida.

Vic

En record del beat Josep Guardiet

Les parròquies de Manlleu i Rubí s'uneixen en els actes de celebració



Temple parroquial de Santa Maria de Manlleu.



Moment de la beatificació del 13 d'octubre del 2013.

Joan Arimany Juventeny
Manlleu

El proper diumenge 15 de març, la parròquia de Santa Maria de Manlleu acull una important delegació de la parròquia de Sant Pere de Rubí per homenatjar i recordar la figura del beat Josep Guardiet amb la destacada presència, també, de l'Esbart Dansaire de Rubí.

La missa solemne de les 12 del migdia estarà dedicada al beat, tot coincidint amb el 113è aniversari de la seva ordenació com a sacerdot i de la seva primera missa; serà concelebrada pels rectors de Santa Maria de Manlleu, Mn. Joan Serrabassa, i de Sant Pere de Rubí, Mn. Joaquim Meseguer.

Posteriorment, Miquel Montoliu, president de l'Associació d'Amics del Dr. Guardiet de Rubí, pronunciarà un esbós biogràfic del beat. La celebració, però, tindrà una finalització ben destacable protagonitzada per una actuació de l'Esbart Dansaire de Rubí a la placeta situada davant la rectoria. Cal esmentar que aquest esbart va ser fundat l'any 1923 pel mateix beat Josep Guardiet.

Vocació sacerdotal

Josep Guardiet i Pujol va néixer el 21 de juny de 1879 a una llar del carrer de la Font de Manlleu. El seu pare era farmacèutic i regentava un dels pocs establiments d'aquest tipus que aleshores eren oberts a la població. Gairebé a recer de la mateixa església parroquial va viure els anys d'infància fins que va formar-se en estudis eclesiàstics al Seminari de Vic i, posteriorment, es va doctorar en Teologia a la Universitat Pontifícia de Tarragona.

Ordenat sacerdot, Guardiet va oficiar la primera missa el 18 de març de 1902 i va exercir com a vicari i rector a diverses parròquies fins que el 1914 va ser nomenat ecònom de l'Esperit Sant de Terrassa. El juliol de 1916 va ser destinat com a rector a la parròquia de Sant Pere de Rubí i en va ocupar el càrrec el gener següent. Durant vint anys va deixar una empremta ben fonda entre la població rubinenca com a impulsor d'importants accions afavoridores de l'enfortiment de la cohesió



Imatge del beat. Arxiu parròquia de Sant Pere de Rubí.

social entre els quals destaquen la fundació de diverses entitats i iniciatives de tipus cultural com l'Escola parroquial Mare de Déu de Montserrat, el setmanari *Endavant*, el Casal popular, el concurs de Pessebres, la Schola Cantorum, l'Esbart Dansaire de Rubí, el Museu de Rubí, l'escola nocturna professional per a noies Cultura Femenina. També va contribuir a la creació de la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

Martiri

A l'inici de la guerra civil espanyola, va veure com l'església de Sant Pere era incendiada i va arriscar la vida per salvar-ne el sagrari. El 21 de juliol de 1936 va ser empresonat i la nit del 2 al 3 d'agost va ser conduït per la carretera de l'Arrabassada fins al lloc anomenat *Pi bessó* on el van afusellar juntament amb dos parroquians seus.

A finals de la dècada de 1950 ja es va promoure el procés de la seva beatificació des de la diòcesi de Barcelona, amb l'impuls de la parròquia de Sant Pere de Rubí i de l'Associació d'Amics del Dr. Guardiet. El reconeixement de beat el va rebre en la gran celebració del 13 d'octubre de 2013 a Tarragona, juntament amb 521 religiosos i laics de diòcesis de tot l'Estat.

Amb l'acte d'aquest diumenge, Manlleu homenatja un dels seus fills il·lustres a qui, l'any 1956, ja va dedicar un dels carrers que condueixen a la plaça Fra Bernadí.

Lleida

Goigs en lloança del beat Francesc Castelló

Jordi Curcó / Lleida

Coincidint amb la commemoració del XIV aniversari de la beatificació del jove màrtir lleidatà Francesc Castelló Aleu, s'ha presentat una nova edició dels *Goigs en lloança del Beat Francesc Castelló*, que foren editats per primera vegada l'any 2001, amb motiu de la beatificació del jove màrtir.

La nova edició ha estat impre-

sa artesanalment per la Impremta de la Diputació de Lleida, amb una delicada ornamentació amb sanefa del pictògraf Enric Crous (1908-1987) i lletres de plom, les més modernes de les quals compten amb una antiguitat de setanta anys.

Per l'edició s'han emprat també antigues lletres procedents de la impremta del monestir de Montserrat. Està previst també que coincidint amb aquesta commemoració, surti

al carrer la nova i tercera edició, ampliada i actualitzada, de la biografia del màrtir *Francisco Castelló Aleu, servidor de Dios hasta la muerte*, publicada l'any 2001 i de la qual fou autor el vicepostulador de la seva causa de beatificació, el monjo de Montserrat Romuald Díaz Carbonell, i actualment esgotada. La nova edició, com les anteriors, ha estat impresa per Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Barcelona

«Volem que l'esperit de Teresa de Jesús continuï viu a Catalunya en el present i en el futur»

Agustí Borrell, conseller de la nova província ibèrica dels carmelites descalços

Carme Munté

Després dels jesuïtes, els salesians, els franciscans, les vedrunes... l'orde dels Carmelites Descalços acaba de culminar la seva reestructuració. Fruit del capítol provincial extraordinari, celebrat al Seminari Diocesà d'Àvila del 4 al 12 de febrer, ha nascut la nova Província Ibèrica de Santa Teresa de Jesús. Reuneix uns 300 religiosos d'Espanya, Amèrica Llatina i Àfrica. El P. Agustí Borrell ha estat elegit un dels quatre consellers que ajuden el pare provincial, Miguel Márquez (Plasència, 1965).

429 anys de presència del Carmel Descalç a Catalunya. Com s'hi insereix el nou capítol obert amb la unificació de províncies?

La forma concreta d'organitzar la presència dels religiosos en els diversos territoris, també en el nostre, ha canviat al llarg de la història. L'important és respondre en cada època a les necessitats i a les circumstàncies del moment. Els carmelites descalços van arribar a Catalunya el 1586, i ara volem trobar els mitjans més adequats perquè l'esperit de Teresa de Jesús hi continuï viu en el present i en el futur.

Ha estat elegit conseller provincial. Amb quines responsabilitats?

El consell provincial és un òrgan de govern que ajuda el superior provincial en tot allò que cal per al bon funcionament de les comunitats i les activitats de la província. En aquest cas, hi ha un conseller per cada una de les províncies que s'han integrat en la nova província ibèrica dels carmelites descalços. En el cas de la nostra (Catalunya i Balears), el conseller tindrà una funció de delegat del provincial al nostre territori.

Són molts els ordes religiosos que viuen fusions. És necessari davant la manca de vocacions?

Hi ha diversos factors que han portat a aquesta decisió, que, efectivament, és comuna a moltes famílies religioses. La disminució de vocacions n'ha estat el detonant, si bé també és una bona oportunitat per simplificar les estructures i l'organització, que en molts aspectes mantenen característiques obsoletes. En els temps actuals cal més coordinació i més agilitat. Les reestructuracions també són positives per tenir oportunitats de col·laboració més àmplia, per renovar actituds de disponibilitat, per obrir nous camins...

Formen part de la mateixa província comunitats autònomes culturalment i lingüísticament diferents. Hi ha preocupació per mantenir la pròpia identitat?

En tot el procés de preparació d'aquesta nova etapa hem insistit en la necessitat de respectar la diversitat, i fins i tot de valorar-la com una riquesa. En el nostre cas concret, i malgrat algunes reticències degudes als prejudicis i



Agustí Borrell.



Miguel Márquez i els quatre consellers provincials.

La família teresiana peregrina a Montserrat

El 28 de març tota la família teresiana de Catalunya celebra un pelegrinatge a Montserrat coincidint amb el dia del naixement de santa Teresa. Serà la celebració central del V Centenari. El moment principal serà l'eucaristia d'acció de gràcies, a les 11 h, que presidirà l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. Després, al davant de la imatge de santa Teresa a la plaça del monestir, es farà un acte d'ofrena dels diversos grups i comunitats carmelitans i teresians que s'hi faran presents.

a la desinformació sobre la realitat del nostre país, en general s'accepten amb normalitat les característiques pròpies, especialment pel que fa a la llengua. És evident que l'ús del català es mantindrà en la pastoral, en la litúrgia, en les publicacions, i en la vida quotidiana dels religiosos.

L'any de la vida consagrada i el V centenari de santa Teresa de Jesús, són una oportunitat per fer engrescadora la vida religiosa als joves d'avui?

Són dues celebracions molt significatives que coincideixen en el temps. La vida consagrada té tant o més sentit que mai i, si és viscuda amb autenticitat, pot ser una opció plena de sentit per als joves. I no cal dir que santa Teresa té una força d'atracció i una actualitat sorprenents quan se la coneix de prop: el seu coratge, la seva decisió, i especialment la seva experiència personal de la vida cristiana entesa com a relació d'amor amb Jesucrist són molt interpelladors per a joves i no tan joves.

S'ha obert el portal multimèdia Missioners.cat

Redacció / Barcelona

S'ha obert al públic Missioners.cat, un portal multimèdia que permet conèixer alguns dels missioners i missioneres catalans que hi ha al món. El projecte també conté un mapa multimèdia, infografies, miniclip i fitxes informatives sobre qui són aquests missioners i missioneres, d'on són, i què pensen sobre temes d'actualitat política, econòmica i social així com d'experiències personals en el terreny del diàleg interreligiós

i intercultural.

Missioners.cat és un projecte de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura amb la col·laboració de la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya. La directora de l'Observatori, Míriam Díez Bosch, explica que el mapa «és un aparador de testimonis vitals d'aquestes persones. El mapa és obert i està a disposició de tothom per tal que hi puguin fer aportacions, suggeriments, un ús pedagògic a les escoles,

entitats religioses...». La previsió de l'Observatori és anar-lo ampliant i completant amb més aportacions en aquests propers anys.

La persona que ha enregistrat la majoria d'entrevistes, Jordi Sánchez Torrents, explica a *Catalunya Cristiana* que «el testimoni de vida d'aquestes persones ja és tot ell evangelització; és un regal per a tots» i que «s'ha de conservar i recollir el testimoni discret de tanta gent que fa tant de bé a les persones i que viu amb autenticitat la seva fe».

Barcelona

Esquemes per a la pregària

Núria Ferret publica un llibre per ajudar a pregar

Carme Munté
Barcelona

Se sol dir que darrere d'un gran home sempre hi ha una gran dona. Doncs bé, en el cas de Núria Ferret Canale, verge consagrada i mestra, es dona el cas que darrere d'aquesta gran dona hi ha també un gran home, ni més ni menys que el caputxí fra Valentí Serra de Manresa. Es van conèixer fa quinze anys, quan Núria Ferret tancava la porta a deu anys d'«ateisme ferotge» i l'obria a la Paraula de Déu, que li ha canviat la vida. Des d'aleshores fra Valentí ha estat el seu confés o director espiritual i el qui l'ha animat a fer el seu primer llibre: *La Paraula era Déu. 130 esquemes per a la pregària* (Centre de Pastoral Litúrgica).

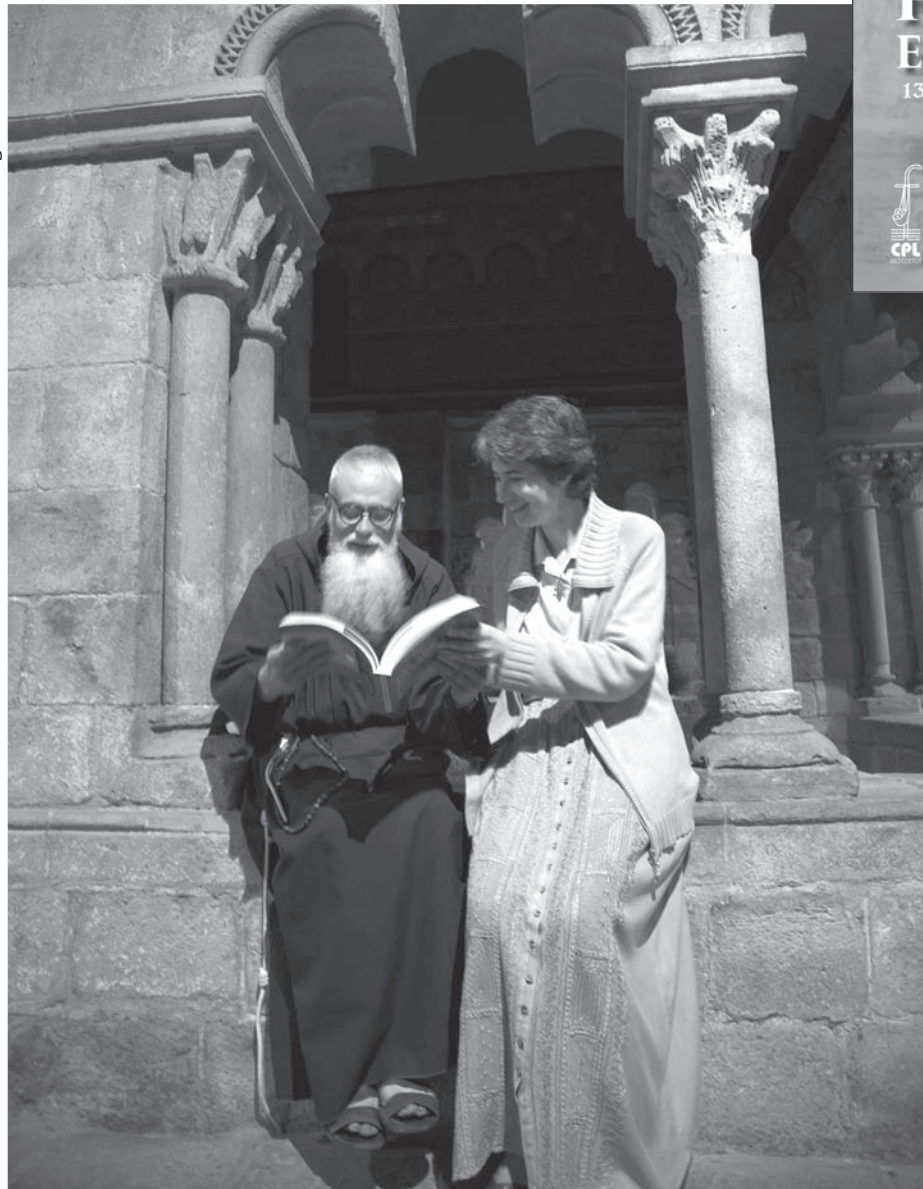
Aquesta simpàtica referència a Núria Ferret i fra Valentí Serra la va fer Jaume Fontbona, president del

No és un llibre per ser llegit sinó per ser experimentat i posat en pràctica

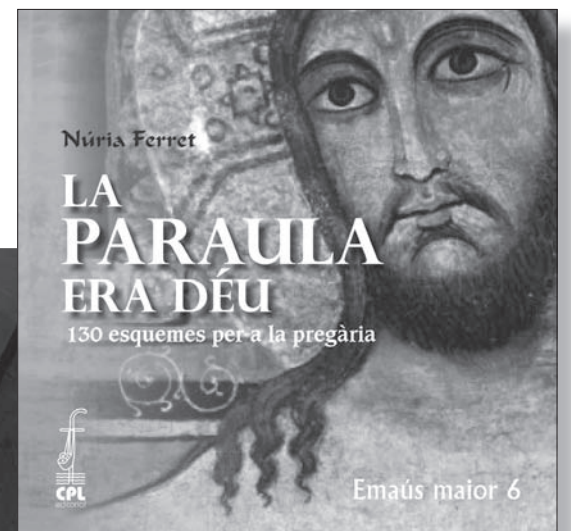
CPL, coincidint amb la presentació del llibre el dilluns 2 de març. En un entorn tan privilegiat com és l'església mil·lenària de Sant Pau del Camp, a Barcelona, la presentació d'aquest llibre pràctic i didàctic sobre la pregària va començar, precisament, preguntant. Lectura de l'evangeli, de l'Antic i del Nou Testament, d'un salm, d'un text dels pares de l'Església amb l'acompanyament musical de Pau Tarruell va crear el clima propici per disposar el cor dels presents a la segona part de l'acte, «la més mistagògica», com la va definir Fontbona, «la que ens explica el que hem celebrat». D'aquesta manera, es va posar en pràctica *in situ* un dels 130 esquemes que, com va afegir Fontbona, «combinen de manera única textos bíblics amb textos patristics, relacionant-los a l'entorn d'un tema».

També Anna Almuni, delegada d'Apostolat Seglar de Barcelona, va insistir en la dimensió pedagògica d'una eina com aquesta, especial-

Agustí Codinach



Fra Valentí i Núria Ferret, al claustre de Sant Pau del Camp.



NÚRIA FERRET. *La Paraula era Déu. 130 esquemes per a la pregària.* Centre de Pastoral Litúrgica, 2015, 468 pàg.

ment tenint en compte la necessitat d'un laïcat ben format. «Crec que en aquest moment eclesial, ple d'expectatives de cara al laïcat, una eina com aquesta pot ajudar a aprofundir en la Paraula», va dir Almuni, que va expressar com moltes vegades els laics «ens trobem en situació d'haver de preparar una pregària i agraïm eines que ens ajuden a fer-ho».

«Aquest no és un llibre per ser llegit sinó per ser experimentat i posat en pràctica», va dir fra Valentí Serra de Manresa. «Diposita el tresor de la Paraula de Déu en el nostre interior i ens ajuda a progressar espiritualment», va afegir aquest caputxí autor de llibres de gran èxit i col·laborador de *Catalunya Cristiana*, com, de fet, també ho és Núria Ferret i Mercè Solé, membre del CPL i responsable de les fotografies del llibre.

Primeres passes de Signis Catalunya

Redacció / Barcelona

Una trentena de comunicadors catòlics, de molt diversos àmbits i sensibilitats, es van aplegar el 3 de març passat a la parròquia de Santa Anna de Barcelona per posar les bases de la nova associació catòlica per a la comunicació Signis Catalunya. L'entitat, encara en fundació, vol «reunir persones i grups vinculats amb la comunicació i amb els mitjans de comunicació de masses que, inspirats en l'ensenyament de Jesucrist, tenen com a finalitat la promoció de la vida

personal, social i cultural de cada ésser humà i de cada comunitat».

Signis Catalunya aspira a ser una xarxa de comunicadors que treballin plegats en favor d'una cultura de la pau. L'objectiu és desplegar i concretar sobre el territori català el que ja està fent des de fa uns quants anys a l'àmbit mundial Signis Internacional. «Pel nostre tarannà i caràcter propi dins de l'Estat espanyol hem cregut que era necessari poder iniciar aquí l'associació—explica Mn. Peio Sánchez, vicepresident de Signis Espanya i membre fundador de Signis Catalunya—. És important, però,

deixar clar que Signis no és cap grup de pressió, sinó que el seu objectiu és crear xarxa, que els comunicadors cristians ens puguem associar, per contribuir millor en la transformació de les nostres cultures a la llum de l'Evangelí, des de la promoció de la dignitat humana, la justícia i la reconciliació.»

En la primera trobada de Signis Catalunya va quedar constituïda la comissió gestora, que treballarà durant un temps en l'aprovació dels estatuts i la posada en marxa d'aquesta nova associació privada de fidels orientada a la comunicació.

Pares que han triat



Escola Cristiana
de Catalunya



TRIA ESCOLA CRISTIANA

· www.triaescolacristiana.cat Tel. 93 302 70 13

PERE MOLINS GARCIA /
Escola Pia Granollers

«Per nosaltres l'aspecte clau ha estat escollir una educació que formi en valors, a banda de la bona formació en coneixements»

MARIA DEL MAR PLÀ /
Col·legi Lestonnac de Barcelona

«És molt important acostar-se a diverses escoles, sobretot ara que estan en jornades de portes obertes, i apropar-se al que serà el futur entorn dels teus fills»

ANNABEL MARÍN GONZALVES /
Escolàpies Llúria de Barcelona

«Nosaltres el que hem vist cada any és que tot allò que l'Escola ens ha dit que aniria fent s'ha anat complint. És molt important la coherència pedagògica»

Girona

L'abat de Montserrat reivindica la religiositat popular com a mitjà d'evangelització

El P. Josep M. Soler obre el cicle de conferències en el 75è aniversari dels Manaies

Víctor Gay
Girona

«La religiositat popular és un bon mitjà d'evangelització», assenyala el pare abat de Montserrat, Josep Maria Soler, en la conferència d'obertura del cicle que ha organitzat la Confraria de Jesús Crucificat – Manaies de Girona, en el 75è aniversari de la primera sortida del maniple, després de la Guerra Civil. Precisament el títol de la conferència era *La religiositat popular i l'evangelització*.

La presència de l'abat Soler a Girona, en un acte obert, va provocar una gran presència de públic fins a l'extrem que una bona part va haver de seguir la seva intervenció des d'altres sales de la Fontana d'Or, per mitjà de pantalles i de televisió. Al seu costat hi tenia el bisbe Francesc Pardo i el president de la confraria, Narcís Reixach, que va agrair l'acceptació del pare abat per obrir el cicle i també la nombrosa presència de públic.



L'abat Soler durant la seva conferència a Girona.

Religiositat i pietat populars

L'abat Soler, després d'evocar els anys d'infància i joventut a Girona i els nombrosos familiars vinculats a la confraria, començà definint el concepte de religiositat com a dimensió profunda de la persona i la seva relació amb la transcendència. Una expressió humana que es manifesta en totes les persones i civilitzacions, fins i tot entre els que es consideren ateu o agnòstics.

Aquesta religiositat esdevé popular en l'àmbit cristià quan manifesta aquesta fe amb expressions no litúrgiques. També diferencià entre religiositat i pietat populars. La primera correspon a manifestacions més externes. Igualment assenyala les diferents manifestacions d'aquesta religiositat: el Via Crucis, les novenes, romeries, pelegrinatges, cant dels goigs, encesa de llantions...

Del Vaticà II als darrers Papes

Fent un seguiment històric recent, a partir del Concili Vaticà II, el conferenciant reconegué que una conseqüència conciliar seria una certa marginació de la religiositat popular com es va apreciar precisament en una situació gairebé crítica de la processó del Sant Enterrament de Girona, tot i que, de fet, el Concili no pretenia eliminar aquestes manifestacions.

El repte de futur de les confraries és donar testimoni de la fe rebuda

Progressivament els papes, especialment des de Pau VI sempre han assenyalat els múltiples elements positius d'aquestes manifestacions, per culminar recentment en l'exhortació apostòlica del papa Francesc, *L'alegria de l'Evangeli*, que reconeix, elogia i encoratja com a força evangelitzadora la religiositat popular. Acompanya aquestes paraules amb exemples directes de l'Evangeli: la dona que es guareix només de tocar el mantell de Jesús o la fe confiada del centurió que en té prou amb la paraula que guarirà el seu criat.

Present i futur de les confraries

La part final de la conferència de l'abat Soler se centrà en la processó del Sant Enterrament de Girona i el seu sentit d'anunci de la persona de Jesucrist per mitjà dels anònims penitents i que culmina amb l'arribada a la catedral i el cant del Credo, mentre el Sant Crist puja per l'escalinata.

Referint-se al present i especialment al futur de les confraries les definí «com una forma de viure com a cristians», i va dir que als confreres els calia fer-se presents en la vida de l'Església diocesana tot participant en aquelles iniciatives solidàries amb els que sofreixen, participació que li constava que ja feia la de Jesús Crucificat.

El repte de futur de les confraries, va concloure, és donar testimoni de la fe rebuda i que es manifesta més enllà de la plàstica, i fer-ho també amb la transmissió d'aquests valors a les noves generacions.

La propera conferència anirà a càrrec del bisbe de Huelva, Mons. Josep Vilaplana, que centrarà la seva intervenció en la popular romeria del Rocío, que té lloc a la seva diòcesi.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T. 93 442 93 28

Marcos Pou, un sí al sacerdoci

Mn. Miquel Ramon Fuentes
Formador del Seminari Conciliar de Barcelona

Vaig conèixer el Marcos l'estiu del 2010, en la peregrinació a Santiago de Compostel·la organitzada pel moviment Comunió i Alliberament (CA). Havia acabat batxillerat i, després de l'estiu, començaria la carrera de Física a la Universitat. Em va dir que un dels motius pels quals li agradava la física era perquè així podia estudiar, contemplar i meravellar-se de la Creació.

Durant aquell mateix estiu vam tornar a coincidir en unes vacances de CA a Tortosa. Vaig conèixer els seus pares i germans, amb els quals m'uneix una entranyable amistat. Recordo que el Marcos sempre s'asseia al costat d'algú de qui pogués aprendre, de persones que considerava una autoritat en el testimoni de vida cristiana que desitjava per a ell.

Al cap d'un any d'estar a la Universitat, li van demanar que assumís la responsabilitat dels universitaris de Comunió i Alliberament (CAU). Va exercir l'acompanyament amb una paternitat que va anar aprenent a poc a poc. Sempre buscava un forat per interessar-se per com estaven els seus companys del CAU. Fa dos anys va decidir considerar seriosament la crida al sacerdoci que des de petit li estava rondant. Va començar, doncs, un camí de discerniment vocacional, gràcies al qual va sentir la crida de Déu al sacerdoci i donar el seu «sí» a Crist.

Un d'aquests últims estius el Marcos va peregrinar a Czestochowa amb els universitaris d'últim any del CAU d'Espanya i Itàlia. És aquesta una peregrinació que es



proposa al final de la vida universitària, en la qual es demana llum a la Mare de Déu per veure quina forma ha de prendre la vida de cadascú, quina vocació està cridat a seguir. El Marcos va visitar la imatge de la Verge Negra, a la qual des d'aquest moment va tenir devoció, i va posar en mans seves la seva vocació.

La nit en què va morir havíem estat junts abans de l'accident. Vam quedar amb uns universitaris per comentar el llibre dels Fets dels Apòstols i després vam anar a prendre alguna cosa. Marcos explicava als seus amics com havien estat els seus primers dies al Seminari i com n'era, de feliç.

In memoriam

El diaca Pau Cazeneuve, en el record

Josep Manuel Prieto i Aureli Ortín

Ja fa més de dos mesos que en Pau ens ha deixat, però el seu record segueix viu entre nosaltres, tots els que l'hem conegut i l'hem estimat. Han estat vuitanta anys ben plens de vida i de lliurament als altres, des del 30 de maig de 1934 que va néixer a Barcelona fins al 3 de desembre del 2014 que, també a Barcelona, va lliurar la seva ànima a Déu.

Casat amb Vicenta Descarrega fa 48 anys, pare del Xavier i de la Mireia i avi de dos néts, en Pau va dedicar una part important de la seva vida al món del comerç, però empès per l'amor a l'Església i el desig de lliurar-se més al proïsme, encetà la seva preparació teològica en vistes al servei diaconal i, un cop completats els anys de formació pertinent i havent estat cridat al ministeri per part de l'arquebisbe, va ser ordenat diaca per Mons. Carles Soler Perdigó el 25 d'abril de 1993, a la parròquia de Sant Francesc de Sales, de Barcelona, en la qual va restar adscrit fins al seu traspàs.

En els seus vint-i-un anys de ministeri diaconal, en Pau s'ha dedicat sobretot a la pastoral matrimonial, acollint i preparant un gran nombre de promesos, beneint l'enllaç, acompanyant-los en els primers anys de matrimoni i batejant en moltes ocasions els fills. Símbol d'aquesta tasca ha estat «el tamboret d'en Pau», sostingut per tres potes que representen les virtuts en què s'ha de sostenir la vida conjugal i familiar (l'amor, el diàleg, la sinceritat, la intimitat, la fe, el lliurament als altres, la paternitat responsable, la fidelitat). Amb alguns d'aquests matrimonis, des de fa anys, en Pau i la seva família, en la diada dels Reis, ha portat alegria i joguines als infants acollits a l'obra social del santuari de Sant Josep de la Muntanya.

Altres àmbits de dedicació ministerial en aquests anys han estat el seu treball com a delegat a Catalunya de l'obra d'Ajuda a l'Església Necessitada i la celebració d'exèquies en distints tanatoris de la ciutat de Barcelona, coordinant així mateix la labor d'altres companys diaques.

Preguem a Déu que aculli en la seva misericòrdia en Pau i que ell, des del cel, pregui per nosaltres perquè sapiguem també servir l'Església i els germans com ell ho ha fet.

Lluís Pou, capellà de parròquia, familiar i proper

Mn. Carles Cahuana
Delegat de Catequesi del Bisbat de Terrassa i celebrant habitual de la Missa de TVE-2

Vaig tenir la sort de compartir dos dels meus primers anys de capellà amb un bon sacerdot, Mn. Lluís Pou (1940-2015). L'any 2008, ell va ser nomenat rector de Sant Esteve de Granollers (diòcesi de Terrassa), ja que el fins aleshores rector, Mn. Francesc Pardo, havia estat nomenat nou bisbe de Girona. Mn. Lluís va ser sempre un capellà de parròquia. Just abans d'arribar a Granollers, venia de Sant Vicenç de Mollet, de la qual n'havia estat rector des de l'any 2005. I abans havia estat a Sant Celoni, Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i la Granada del Penedès. La familiaritat de la parròquia, amb els grups i les comunitats cristianes, anava molt en sintonia amb la seva personalitat propera a la gent.

De Mn. Lluís, m'agradaria ressaltar dos aspectes de la seva persona, amb els quals crec que tothom que l'ha conegut hi estarà d'acord: precisament la proximitat i també l'alegria. Mn. Lluís era una persona propera. I això es valora molt en un mossèn. T'hi podies acostar i sabies que tindria temps per escoltar-te. Jo mateix recordo moltes estones de conversa junts, compartint les inquietuds pastorals



que ens tocava viure a la parròquia de Sant Esteve. I recordo que aquesta proximitat i disponibilitat, la tenia també amb tothom, amb els feligresos grans i joves, especialment els pobres.

I segurament aquesta proximitat s'explicava pel fet que Mn. Lluís Pou fos també una persona alegre. La imatge que em queda d'ell és la de la seva bonhomia i la seva alegria. Són molts els moments que ens va tocar compartir junts a la parròquia. Alguns de bons, altres una mica més difícils, però sempre el recordaré amb aquell somriure i el seu bon humor. Fins i tot també quan compartíem coses tan quotidianes com els àpats, les estones eren d'allò més agradables.

Mn. Lluís Pou havia nascut a Santa Maria de Palautordera, al costat de l'ermita de la Mare de Déu del Remei, el 28 d'octubre de 1940. Va estudiar als Germans de les Escoles Cristianes a Sant Celoni i, el 1954, va ingressar al Seminari de Barcelona. Va rebre l'ordenació sacerdotal el 5 de setembre de 1965 a la parròquia de Santa Maria de Sants, a la ciutat de Barcelona. Estava a punt de celebrar les noces d'or. El dia del seu enterrament, la gran església parroquial de Sant Esteve va quedar petita. Era el moment de dir adéu a un home bo que l'havia servida com a pastor. Que el bon Déu valori tot el bo que ell, com a capellà, va fer a la seva vida. Descansi en pau.

«Gaudí assoleix a El Capricho una expressió arquitectònica veritablement original»

El gaudinista Antonio Sama és l'autor del llibre «El manifiesto del girasol»

Miquel Àngel Codina

Antonio Sama, historiador de l'art i docent, és un expert gaudinista. Acaba de publicar *El manifiesto del girasol* (Ediciones de la Universidad de Cantabria), un treball rigorós de recerca sobre una de les obres menys estudiades i conegudes de Gaudí: El Capricho de Comillas. Aixecada entre el 1883 i el 1885, aquesta casa, encarregada per l'advocat càntabre Máximo Díaz de Quijano, té la importància de ser el primer edifici construït segons el disseny del genial arquitecte català.

Què és el que el va motivar a emprendre l'estudi de l'edifici El Capricho, situat a la localitat càntabra de Comillas?

Des de ben petit que acostumo a passar els estius a Comillas i he anat creixent en contacte íntim amb el seu patrimoni. Quan estava acabant els meus estudis d'Història de l'Art, em vaig donar que aquest conjunt monumental amb prou feines estava estudiat. Llavors vaig decidir fer-ne la memòria de llicenciatura. Després va venir la tesi doctoral.

Per què creu que és una de les obres menys conegudes d'Antoni Gaudí?

Indubtablement, perquè és fora de Catalunya i hi ha una llacuna total de documentació sobre ella. A més, l'edifici va patir una reforma dràstica i encara avui no sabem com era en realitat la façana sud. A tot això s'afegeix el fet que fins fa poc l'arquitectura dels indians ha estat menyspreada a Cantàbria.

En el seu llibre qualifica El Capricho com «el paradigma de l'arquitectura eclèctica».

Quan Gaudí es forma a l'Escola Provincial d'Arquitectura i encara després, quan projecta El Capricho, l'eclècticisme és la doctrina imperant en l'arquitectura europea. Però l'eclècticisme «legítim» no era el que propugnava el «pastix» o la còpia servil del passat, tot al contrari: es proposava com a teoria per superar l'historicisme i aconseguir una nova arquitectura a partir de la destil·lació de les «essències» dels estils històrics. Això és precisament el que comença a fer Gaudí en l'edifici de Comillas i en altres obres coetànies. Per això deia que «ser original és tornar a l'origen».

També posseeix elements modernistes?

El Capricho situa cronològicament abans de l'eclosió del modernisme. Formalment, presenta algunes similituds amb algunes constants d'aquest estil: línies corbes, una ornamentació vistosa amb ceràmica vidriada, el motiu del gira-sol com a *leitmotiv*, etc. En l'obra de Gaudí, però, totes aquestes característiques tenen una raó arquitectònica o simbòlica que va molt més enllà del pur decorativisme. Més



Imatge exterior de El Capricho.



que modernisme, hi ha modernitat, perquè Gaudí traça la seva pròpia via cap a l'estil modern.

Considera que és una obra mestra del cèlebre arquitecte?

Sí, malgrat que probablement és el primer edifici que projecta Gaudí, El Capricho ja és una obra molt madura perquè aconsegueix satisfer plenament les condicions del programa i assolir una expressió arquitectòni-

Gaudí traça la seva pròpia via cap a l'estil modern



ca veritablement original. Tot això s'aconsegueix gràcies a l'aplicació extremadament coherent d'un mètode de composició molt complex que permet conciliar els valors funcionals amb els estètics, simbòlics, representatius, etc. Parafraçant Le Corbusier, podríem dir que Villa Quijano és una «màquina de viure» però farcida de metàfores i de «capricis».

Ha estat molt complexa l'elaboració d'aquest treball de recerca?

Sí, ha estat complexa i molt llarga: més de vint anys. El problema fonamental ha estat la gairebé inexistència absoluta de fonts documentals, la qual cosa m'ha obligat a cercar informació en la premsa contemporània mitjançant un llarg i, moltes vegades, penós procés. D'altra banda, he hagut

d'indagar profundament en la teoria arquitectònica de l'època per poder comprendre les idees en les quals es va formar el jove Gaudí i desprendre'm així de tots els tòpics que s'han anat acumulant sobre l'obra del genial arquitecte català. El que he fet, en definitiva, és mirar de posar El Capricho en el seu context per poder-lo interpretar correctament i «llegir-ne» les claus.

El gira-sol és un motiu ornamental constant a El Capricho. D'aquí el títol del seu llibre. Té el gira-sol cap significat metafòric?

Efectivament, el gira-sol esdevé l'emblema del programa de l'edifici: un organisme arquitectònic heliotròpic concebut com un gira-sol construït per captar la màxima energia solar possible. A més, el gira-sol penso que també té la funció de servir de clau per al que anomeno la «metàfora històrica», és a dir, un discurs sobre l'arquitectura persa antiga i les seves influències tant en el desenvolupament de la construcció islàmica com de l'occidental. D'altra banda, considero que El Capricho és una «obra-manifest» que proposa una via a la modernitat; per això he volgut titular el llibre *El manifiesto del girasol*.

Gaudí solia incloure en les seves obres simbolismes cristians. També apareixen a El Capricho?

Jo no n'he trobat cap. Cal tenir en compte que es tracta d'una obra de caràcter civil i desenfadat, ubicada en un enclavament de la costa associat a l'estiu i a la mundanitat alegre. D'altra banda, sabem que el Gaudí d'aquella època no era el més religiós...

La identitat mariana del poble de Bellvís

Presentació del llibre del certamen marià dedicat a la Mare de Déu de les Sogues

Redacció
Bellvís

L'església parroquial de Bellvís, coneguda popularment com la «catedral del Pla d'Urgell», va acollir recentment un senzill però alhora emotiu acte de presentació del llibre del certamen marià dedicat a la seva patrona, la Mare de Déu de les Sogues, editat per la Diputació de Lleida.

L'acte va ser organitzat conjuntament per l'Acadèmia Mariana de Lleida, organitzadora del certamen literari marià que es va celebrar a Lleida el 5 d'octubre del 2014, i el Patronat de la Mare de Déu de les Sogues. Entre els assistents hi havia un descendent de Joan Amorós, el pagès de Sidamon al qual se li va aparèixer la Mare de Déu la nit del 25 al 26 d'octubre del 1190, així com una representació del Patronat de la Mare de Déu de l'Horta, del poble d'Ivars d'Urgell.

En representació de l'Acadèmia Mariana, hi va intervenir Juan Luis Salinas, que va felicitar el poble de Bellvís per poder gaudir del llibre del certamen marià. També va evocar Maria com a referent per als creients i per al món d'avui.

Tot seguit, va parlar el director de Governació de la Generalitat de Lleida, Jordi Curcó, que havia estat corresponsal de *Catalunya Cristiana* en aquesta diòcesi. Com a historiador, es va referir a l'arrelament que té la Mare de Déu de les Sogues en la història, la tradició i la vivència humana i espiritual del poble de Bellvís i de la comarca del Pla d'Urgell.

En aquest sentit, va esmentar dos elements de la festa, com són el cant de les completes i la missa solemne, que es canta el 26 de novembre, festa de la patrona, amb acompanyament d'orquestra. Curcó va qualificar la *Missa pontifical*, de Perosi, a càrrec de la Coral l'Espiga d'Or, com «un patrimoni immaterial de Bellvís, magnífic, extraordinari i únic que cal preservar i donar a conèixer».

Jordi Curcó va reflexionar sobre el present i futur de les tradicions lleidatanes: «En una societat com la nostra, tan feble en conviccions i tan relativista que ens desvincula de tantes i tantes coses, mantenir i conservar la devoció i la festa de la Mare de Déu de les Sogues de Bellvís, amb totes les manifestacions populars religioses i culturals que l'envolten, fa possible la vinculació a una tradició i a una història, que és la vostra, la de Bellvís, la del Pla d'Urgell, i també la

Ajuntament de Bellvís



Autoritats i premiats, davant del cambril de la Mare de Déu de les Sogues.

del nostre país, Catalunya.»

I va afegir que «fer país és enaltir la nostra identitat com a poble i aquest "fer país" comença per casa nostra. Bellvís és les Sogues i la Mare de Déu de les Sogues és Bellvís. Ho porteu en l'ànima, en el cor, ens els sentiments i en les experiències de vida personal, familiar i de poble. No heu de perdre mai les vostres arrels i les Sogues són les que teniu més fondes. No heu de ser, que no ho sereu, la darrera generació que venereu la vostra patrona. La tradició, quan es viu, com és el vostre cas, se celebra amb la festa, que en la majoria de les ocasions utilitza expressions i manifestacions d'origen religiós, que no solament s'han de respectar sinó protegir».

Les intervencions van concloure amb unes paraules de Xavier Fabregat, alcalde de Bellvís i president del Consell Comarcal del Pla d'Urgell. Va posar en relleu el fet de tenir una nova publicació sobre la Mare de Déu de les Sogues, la qual va definir com «un referent singular que ens cohesionava com a poble».

La primera part de l'acte cultural i marià va concloure amb la lectura,

Pairal

Enmig de l'estepa plana,
en polsós camí terror,
roda lenta la tartana;
bufa sec el vent serè.

Rossegem ordi i civada
en passar el mes de febrer;
una minseta rosada
els manté encara l'alè.

—Que no es perdi pas l'anyada—
demana la gent de fe.
—Oh! Mare de Déu trobada,
que el sembrat espigui bé.

—Feu de l'oli collita grassa
i ompliu de vi el celler,
que calgui posar barrassa
al peu de cada ametller.

Mare de Déu de les Sogues,
empareu aquest Urgell.
sadolieu la terra eixuta
i tragueu-li tot flagell...

per part d'alguns dels guardonats en el certamen marià, dels treballs, tant en prosa com en poesia, aplegats tots ells en el llibre ara editat. Així, la nena Laura García va llegir la seva redacció titulada *Els petons més dolços del món* i el jove Josep Salvia, una síntesi del seu treball de prosa, guardonat amb el premi del Patronat de les Sogues, titulat *La Mare de Déu de les Sogues: història, fe, sentiment i tradició*.

La poesia va tenir com a protagonista el poeta Lluís Coll, fill d'Ivars d'Urgell, que va declamar la seva poesia, guardonada amb el premi de l'Alcalde de Lleida i que porta com a títol *Pairal*.

A la cloenda hi va haver un concert marià a càrrec de la Coral l'Espiga d'Or, que va estrenar un himne a la Mare de Déu de les Sogues, compost pel seu director, Xavier Pons, que fou molt aplaudit. L'acte va finalitzar amb el cant, als peus de la Mare de Déu de les Sogues, dels populars goigs en lloança seva: «Puix del cel fóreu baixada/ com la nostra fe ho pregona:/ de l'Urgell Mare i Patrona/ siau per tots advocada».

 **RàdioEstel**

A RÀDIO ESTEL celebrarem el Dia Mundial de la Poesia el **dissabte 21**.
Poemes de Pere Casaldàliga i Mn. Pere Ribot. Poemes fets
cançons dels més importants poetes catalans durant les 24 hores

- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Reflexió sobre la importància de Déu a Europa

L'Observatori Blanquerna organitza el seminari «Ateisme i literatura a Europa»

Eulàlia Tort

Ateisme i literatura a Europa. Aquest és el títol del seminari organitzat per l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura que va tenir lloc a Barcelona el divendres 13 de febrer en el marc del programa europeu Religion in the Shaping of European Cultural Identity (RISECI). Miriam Díez, directora de l'Observatori, va explicar que l'objectiu del seminari és analitzar la presència de l'ateisme en la literatura contemporània europea. En aquest sentit, «l'Observatori Blanquerna pretén treure la religió de l'àmbit privat on ha quedat reclosa per situar-la de nou al bell mig de l'esfera pública».

Aquest seminari, amb un plantejament multidisciplinari, constitueix el millor exemple d'aquest intent, ja que la pregunta sobre l'ateisme a Europa es va respondre amb ponències fetes des de la filosofia, la reflexió històrica, la política o l'art. Per a Díez, «el concepte d'ateisme és molt més interessant que el d'agnosticisme, ja que l'agnòstic deixa oberta la porta a la presència de Déu mentre que la postura atea és més forta i potent. Per això calia reflexionar sobre l'ateisme en les expressions culturals de l'Europa contemporània».

L'acte va començar amb la conferència d'Ignasi Boada, doctor en Filosofia, que va reflexionar sobre el pessimisme de Schopenhauer en la narrativa de Thomas Mann. Després d'exposar i contextualitzar el pensament de tots dos autors, Boada va afirmar que l'Europa actual, a diferència de l'Europa del segle XIX que donà lloc a la Revolució Francesa, està marcada per la tecnologia i el nihilisme. En aquest sentit, «la pregunta sobre el sentit últim de l'existència ja no es pot plantejar perquè ni tan sols disposem del llenguatge per fer-ho. La nostra, doncs, no és l'època del cinisme sinó la de la ignorància».

Testimoni d'esperança

Feliciano Merino, directora del Centre Maryam d'Estudis de la Dona Edith Stein, es va mostrar més optimista i va

Jordi Sánchez



presentar la figura de la filòsofa Edith Stein com a model per a l'Europa actual. Proclamada copatrona d'Europa per Joan Pau II, va morir als camps d'extermini de l'Holocaust nazi després d'un procés de conversió al cristianisme. Per a Merino, «el personatge d'Edith Stein és de gran rellevància a l'actualitat, atès que el món contemporani està caracteritzat pel secularisme i la fragmentació. Stein és el testimoni que encara hi ha lloc per a l'esperança». En aquest sentit, «la recerca de la veritat, l'entesa entre religions i el diàleg amb el pensament contemporani són aspectes que marquen la vida d'Edith Stein i que poden oferir-se com un camí perquè Europa integri el seu passat, present i futur».

Seguint amb la reflexió filosòfica i política, Joan Vergés, director de la Càtedra Ferreter Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona, va manifestar que *El príncep*, de Maquiavel, i *Utopia*, de Thomas More, són els dos llibres bàsics per entendre l'Europa actual, en què Déu no és important des del punt de vista polític o sociològic. A

IGNASI BOADA:
«La nostra no és l'època del cinisme sinó la de la ignorància»

El príncep, la religió es presenta com un instrument al servei del dirigents per fer que els ciutadans siguin obedients. A *Utopia*, Thomas More, imagina una illa fantàstica en la qual tothom viu feliç. Aquí la tolerància religiosa serveix per preservar la pau i la unitat.

La presència interreligiosa hi va estar representada gràcies a Cristóbal Martín, artista sufi i escultor, que va fer una xerrada sobre l'ateisme com a oportunitat en la literatura clàssica musulmana. En un plantejament provocador, va comentar que els musulmans «som incapaços d'imaginar-nos a Déu. Quan ens obrim a la divinitat, ens obrim a una dimensió desconeguda i

sense nom. L'ateisme, en aquest sentit de despullament d'imatges, permet aquesta capacitat d'obertura que ens prepara per a la consciència total».

El món de l'art s'hi va fer present a partir dels escrits estètics d'Antoni Tàpies. Precursor de l'informalisme, Tàpies és considerat un dels artistes més importants de la segona meitat del segle XX i el seu llegat, a més d'artístic, també és textual. En els sis llibres que va publicar al llarg de la seva vida hi desenvolupa les profundes connexions entre art i espiritualitat. Segons la doctoranda Eulàlia Tort, «Tàpies considera que l'artista treballa com el místic i, com aquest, ha de seguir els camins de l'ascens a través de la via purgativa i la contemplativa».

Finalment, Ethan Quillen, investigador de la Universitat d'Edimburg sobre ateisme, ficció i religió, va presentar una ponència sobre la narrativa ateaista en la literatura d'Ian Mc Ewan, autor de *Gossos negres* (Edicions 62, 1993) o *Amsterdam* (Empúries, 1999), guanyadora del premi Booker del 1998.

IMPULSA
salvaescals

www.salvaescals.cat

93 422 41 71



La forma fàcil i econòmica de pujar i baixar tot tipus d'escalles. Pressupost gratuït. Truquí'ns ara i sol·liciti informació sense compromís 93.422.41.71

Actualitats científiques

Podem obtenir electricitat a partir de plantes vives?

Oi que sembla un absurd que es pugui fer una tal cosa? Qualsevol que no estigui al corrent dels avenços de la ciència i sigui preguntat sobre això respondrà que ho veu impossible. Nosaltres mateixos hem quedat astorats en assabentar-nos de la notícia, perquè resulta que la resposta a aquesta pregunta és que sí.

Tots sabem que les plantes verdes amb la seva funció clorofil·lica produeixen energia química a partir de l'energia lluminosa que reben del Sol. Aquest funció fa descompondre l'anhidrid carbònic de l'aire (cosa que és beneficiosa per a nosaltres, ja que ens proporciona oxigen, que ens és tan necessari) i també l'aigua, i dels resultats d'aquestes descomposicions n'obté els sucres (glucosa i altres) que els són necessaris per al seu nodriment. Però no tot el que transformen ho necessiten. L'energia sobrant se'ls escapa per les arrels en forma d'electricitat. La idea és aprofitar aquest flux energètic que llençen.

Hi hagué qui es plantejà la possibilitat de no deixar perdre aquesta energia. Però com? La resposta és que es començà, ja fa uns vuit anys, a treballar amb aquest objectiu. Un equip de la Universitat de Wageningen d'Holanda s'hi interessà. Fundaren la institució que s'anomenà Plant-e, amb la intenció d'aconseguir una electricitat que fos suficient almenys per carregar



telèfons o punts wifi o potser bombetes i tot. I fa unes setmanes han arribat a un bon resultat, potser una mica diferent del que pretenien, però potser encara més interessant de debò: a Holanda ja han pogut inaugurar dues instal·lacions elèctriques: una a Wageningen i l'altra a Amsterdam, de

300 leds cada una: un èxit total.

Ja sabeu què és un led? Aquest nom està format per les sigles angleses de Light-Emitting Diode (díode emissor de llum). Un led és doncs un díode que emet llum, i precisament llum blanca. Per si no ho recordéssiu: un díode és un dispositiu elèctric semiconductor,

format per dos elèctrodes (ànode i càtode) de manera que el corrent pot passar del càtode cap a l'ànode però no al revés. En principi, un díode no té perquè emetre llum. Però el 1962 Nick Holonyak va inventar-ne un que ja emetia una lluminositat vermella, verda o groga, molt dèbil encara, però aquests díodes començaren a fer-se interessants i es mirà de progressar en obtenir-ne de més lluminosos. I no va ser fins a la dècada dels noranta que l'equip format per Isamu Akasaki, Hiroshi Amano i Shuji Nakamura aconseguiren el led de llum blanca (per aquest invent el 7 d'octubre del 2014 reberen la notificació que se'ls concedia el Premi Nobel de Física de l'any),

Doncs bé, com que el terra d'una plantació a causa del que emeten les arrels de les plantes verdes pot fer com d'ànode d'un díode, els holandesos han aconseguit el que hem dit. És clar que la cosa és molt complexa i no us ho puc explicar amb detall com s'ho han manegat. Només us diré que, perquè la cosa funcioni, hi intervenen també els microorganismes del sòl. Però una instal·lació que arribi a alimentar 300 leds no és pas menyspreable. D'això, en fa només unes quantes setmanes. Esperem que l'exemple del holandès faci pensar als experts d'altres països d'utilitzar també aquesta mena d'energia que, evidentment és de les més netes.



Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Mons. Josep Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona

Fill de Bellpuig, a l'Urgell, on va néixer el 1907, cap al 1926 arribà a Roma per estudiar. Es va doctorar en Sagrada Teologia i en Dret Canònic el 1931, any en què fou ordenat a la basílica de Sant Joan del Laterà i cantà la primera missa a les catacumbes de Sant Calixt.

Just proclamar-se la República, arribava de vicari al Palau d'Anglesola, on els dirigents locals republicans l'amagaren des de juliol del 1936 fins al gener del 1937, tancat en una casa. Va sortir en arribar les tropes franquistes i oficià la primera missa, predicant bona part en català.

Capellà diocesà de Solsona, col·laborà en diversos càrrecs amb el seu bisbe Vicent Enriquer i Tarancón. Va impulsar els secretariats de catequesis de les diòcesis catalanes i també va treballar a l'Acció Catòlica.

L'agost del 1951 fou preconitzat bisbe de Sogorb. La seva ordenació episcopal va ser al seu Bellpuig el dia de Sant Andreu d'aquell any. Cap al 1960, en una remodelació de límits eclesiàstics, va passar a ser bisbe de Sogorb-Castelló, i va intervenir com a tal al Concili Vaticà II.



Mons. Pont i Gol a la seva entrada a Sogorb el 1951.

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com



Passats vint anys a Sogorb, és nomenat arquebisbe de Tarragona. Va fer la solemne entrada a la seu metropolitana i primada el gener del 1971. Va presidir la Conferència Episcopal Tarraconense, va impulsar el retorn de les despulles del cardenal Vidal i Barraquer, mort a l'exili en acabar la guerra, i va negociar amb el president Tarradellas, encara a l'exili, les relacions entre l'Església catalana i la Generalitat. Va guanyar molt de prestigi pels seus punts de vista expressats en diverses conferències als inicis de la Transició. El 1981 va rebre la Creu de Sant Jordi en la primera edició d'aquest reconeixement.

Cap al 1983 presentà la seva renúncia i el juny d'aquell any fou substituït per Mons. Ramon Torrella Cascante. La seva vida retirada, en què va recollir alguns honors com el de Fill adoptiu de Tarragona, va discórrer entre Tarragona i Solsona, on va morir el 4 d'octubre del 1995. Són moltes les persones que encara en conserven un record ben viu.

MIRCEA ELIADE
El mite de l'etern retorn
Fragmenta Editorial, 2014, 204 pàg.



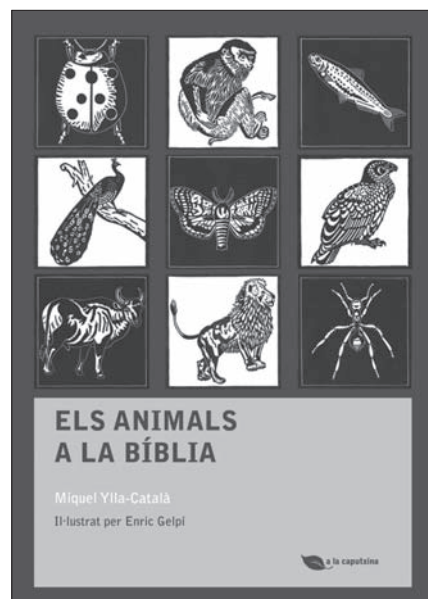
Aquest llibre constitueix una introducció a la filosofia de la història. L'historiador de les religions Mircea Eliade (1907-1986) interroga les concepcions fonamentals de les societats arcaïques, les quals, tot i conèixer una certa forma d'«història», pugnen per no tenir-ne cap. El comportament de l'home primitiu és regit per la creença en una realitat absoluta que s'oposa al món profà de les «irrealitats».

ALBERT FIGUERAS
70 vegades 7
Plataforma Editorial, 2015, 120 pàg.



Per tal de commemorar els setanta anys de Càritas diocesana de Barcelona, s'ha editat aquesta obra que il·lustra l'evolució de l'acció social de l'entitat. Són vivències personals facilitades pels professionals de Càritas, que han volgut compartir la seva experiència per tal de visibilitzar l'esperança i la lluita de moltes persones per superar les situacions de pobresa i exclusió en què viuen.

MIQUEL YLLA-CATALÀ
Els animals a la Bíblia
Editorial Mediterrània, 2014, 136 pàg.



El farmacèutic Miquel Ylla-Català explica la simbologia dels diferents grups d'animals que apareixen a la Bíblia i les interpretacions que es poden extreure a partir de les seves aparicions. Així, entendrem per què el lleó és emblema de lloança o la serp, un animal tan aterridor, de vida i salut. El llibre, que compta amb il·lustracions d'Enric Gelpí, és un viatge extraordinari a la recerca del simbolisme.

HILARI RAGUER i SUÑER *Arxiu de l'Església catalana durant la guerra civil (II)*
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014, 234 pàg.



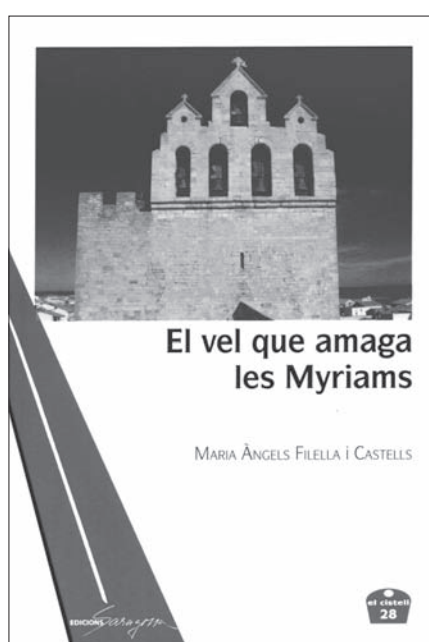
Aquest volum continua la publicació dels documents relacionats amb l'Església catalana entre el 1936 i el 1939 que el pare Hilari Raguer va iniciar l'any 2003. Inclou textos del juliol al desembre del 1937, uns mesos molt importants per al desenvolupament de la guerra als diversos fronts. Un índex de noms i un sumari dels documents permeten de constatar la riquesa de temes i personatges que conté.

JOAN BARRIL
La dona immòbil
Edicions 62, 2015, 186 pàg.



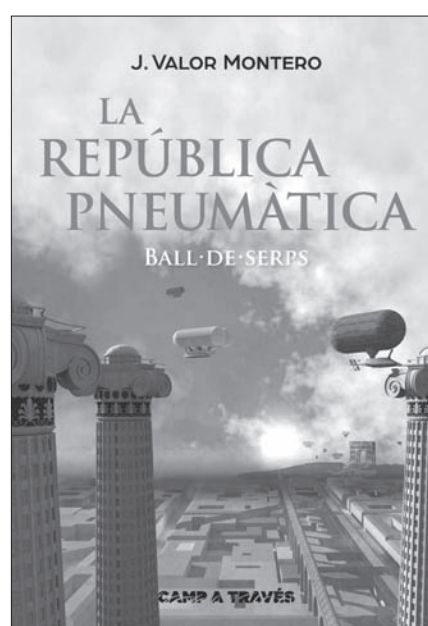
L'última novel·la de l'enyorat periodista Joan Barril (1952-2014) és una història d'històries que graviten a l'entorn d'una dona, Helena Graus, que es veu forçada a la immobilitat per culpa d'un accident domèstic. Ella és el centre d'atenció d'una trama on diversos personatges, tancats en una casa de muntanya i aïllats per una nevada imponent, mostren una sèrie de sentiments, com ara por, penediment i expiació.

MARIA ÀNGELS FILELLA i CASTELLS
El vel que amaga les Myriams
Edicions Saragossa, 2014, 122 pàg.



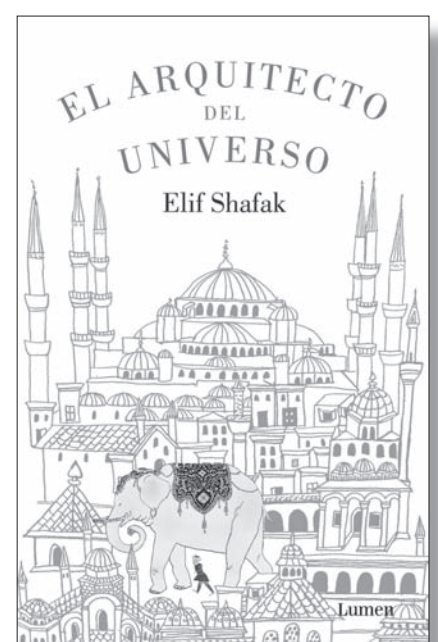
Com eren les dones que surten en els Evangelis? Quina relació tenien amb Jesús? I amb els altres seguidors del Mestre? El Nou Testament en diu ben poca cosa. Durant la vida de Jesús, resten gairebé en l'anonimat, però, en arribar la mort i la resurrecció, són elles les qui anuncien la bona nova. L'autora convida a aixecar el vel que amaga aquelles dones, especialment a Maria Magdalena i a Maria, mare de Jesús.

J. VALOR MONTERO
La república pneumàtica
Editorial Cruïlla, 2015, 446 pàg.



Com seria el món ara si a l'època dels romans s'hagués generalitzat ja l'ús de les màquines de vapor? En aquesta ucronia —és a dir, una història alternativa que parteix de fets que haurien pogut succeir—, en Marcus, un noi de províncies, ha d'anar a Barcinomagna a buscar proves per alliberar el seu pare, empresonat injustament. Però el seu viatge es complicarà molt més del que mai hauria pogut sospitar...

ELIF SHAFAK
El arquitecto del universo
Editorial Lumen, 2015, 622 pàg.



En Jahan va arribar a l'Índia amb només dotze anys, a començaments del segle XVI, per treballar al servei del gran arquitecte Sinan i construir els millors palaus i mesquites d'Istanbul. No hi anava sol. L'acompanyava un amic fidel, un elefant blanc. Als jardins de la mansió imperial va conèixer la Mihrimah, la filla del sultà, i se'n va enamorar. Passen els anys i en Jahan, ja vell, rememora la seva vida.

Crítica literària

Un cor de pastor

El bisbe Sebastià Taltavull, auxiliar de Barcelona, acaba de publicar un primer recull dels seus articles setmanals a *Catalunya Cristiana*, amb el significatiu títol *Us porto al cor*. (Editorial Claret. Col·lecció Saviezes, 29, 180 pàg.). Encara que molts l'hagin pogut llegir setmana rere setmana, una lectura continuada permet fer-se encara més càrrec del seu magisteri i del seu nou estil pastoral planer i profund que ha atret tanta gent, fins i tot allunyats de la fe.

El llibre és un recull de la seva experiència pastoral a Barcelona des que fa sis anys fou ordenat bisbe i nomenat auxiliar del cardenal Martínez Sistach. Venia d'una llarga trajectòria eclesial i pastoral. Sebastià Taltavull manifesta que a l'hora d'escriure el llibre, ha intentat «posar una orel·la a l'Evangeli i l'altra en el poble». Aquests escrits, doncs, sorgeixen de la pregària del pastor: «Cada vegada que he escrit he tingut molt presents en el cor i en la pregària els qui han estat la font d'inspiració», diu. Els qui el coneixen de prop saben que és ben bé així. El bisbe Sebastià fa honor al seu cognom, «Taltavull», és a dir, «així et vull»: usa un llenguatge planer, sense replecs, com-

SEBASTIÀ TALTAVULL
Us porto al cor
Editorial Claret, 2015, 180 pàg.

previsible per a tots, sempre amb un punt d'emoció continguda, sense cites però amb molts implícits. Parteix de les seves experiències pastorals quotidianes —moltes d'elles urbanes. Insisteix en temes com la humilitat, la netedat de cor, el paper o la missió dels laics. També és ben palès el seu coneixement del pensament social de l'Església amb temes com la caritat social i política, la justícia o els diferents rostres de la pobresa. Presideix la Comissió Episcopal de Pastoral Social de la Conferència Episcopal Espanyola. Cal recordar també els seus llibres d'homilies inspirades en la doctrina social de l'Església corresponents als tres cicles litúrgics, traduïts a diferents llengües.

Els quaranta articles de la primera part s'escrigueren en el pontificat de Benet XVI, els quaranta-dos darrers, en el de Francesc. I al bell mig hi ha la pregària «Pel nou bisbe de Roma i Suc-

cessor de Pere» (p. 89-93) que el bisbe Sebastià va escriure quan pocs dies abans del conclave es trobava a Roma i va pregar pel nou Papa davant del sepulcre de Pere. Aquesta pregària, manuscrita, havia romàs inèdita. En ella «amb molt realisme i amb els peus a terra», somia l'Església del futur, que és la del Concili Vaticà II. Les seves expectatives s'han complert. La mateixa expressió «bisbe de Roma» és una de les preferides de Francesc per presentar-se. El bisbe Sebastià somiava en un Pastor «que compti amb la sinodalitat, que ens senti i ens vulgui molt a prop a tots» (el Papa actual ha fet molts signes en aquest sentit), «proper als més



necessitats d'atenció humana i espiritual» (les perifèries de Francesc), «que estimi i compti amb els joves» (una de les prioritats de l'actual Papa, expressada en la Jornada Mundial de la Joventut i en d'altres moments). El bisbe Sebastià pregava per un Pastor que, «amb el seu tarannà mediàtic, faci arribar la paraula i amb fets la proximitat i la tendresa de l'Evangeli com a forma de transformació perso-

nal i social» (recordem la «revolució de la tendresa» que promou l'actual Papa). Sebastià Taltavull, en definitiva, apostava per «una Església servidora, samaritana, que escolta, que acull, que proposa l'Evangeli, que acompanya, que estima i dona la vida com Jesús». Ell mateix és bisbe d'aquesta Església. Podríem dir que Francesc i Sebastià són pastors segons el Cor de Jesús.

Jaume Aymar
Director



Crítica cinematogràfica

La llegenda i el carnisser

EL FRANCOOTIRADOR

DIRECTOR: Clint Eastwood.
INTÈRPRETS: Bradley Cooper, Sienna Miller, Jake McDorman, Luke Grimes, entre d'altres.

MÚSICA: Clint Eastwood, Ennio Morricone.

GÈNERE: biopic, drama.

134 minuts.

Estats Units, 2014.

La producció prolífica de bon cinema a què ens té acostumats el lúcid Clint Eastwood no deixa de sorprendre'ns cada any. Després de guanyar dues vegades l'Oscar a la millor pel·lícula amb *Sin perdón* (1992) i amb *Million dollar baby* (2004), ens ha regalat un grapat de pel·lícules estupendes que aborden el gènere bèl·lic (*Banderas de nuestros padres*), el drama (*Gran Torino*), o el musical (*Jersey boys*), per posar diversos exemples.

Amb *El francotirador* Eastwood torna al cinema bèl·lic i centra la narració en la recent guerra de l'Iraq. Durant més de dues hores ens explica la història de Chris Kyle, el francotirador més letal a l'Iraq. La seva única missió és protegir els seus companys d'exèrcit dels combatents enemics. Amb una precisió excel·lent en els trets aconsegueix salvar la vida de molts companys i amics al camp



de batalla. D'altra banda, mentre ell combat a l'Iraq i custodia la vida dels soldats, la seva dona i els fills desitgen que torni a casa i senten una manca de protecció absoluta.

Les quatre missions a l'Iraq fan que Chris es guanyi el sobrenom de *Leyenda* per la valentia i la fidelitat a la missió de no deixar ningú darrere. Mentrestant, s'haurà d'enfrontar amb un altre francotirador iraquí, Mustafà, a qui anome-

nen *El carnicero* i que resulta tan mortífer com Chris.

Els Estats Units sempre han revisat la seva història fent pel·lícules. En el seu afany per repassar la història recent, Eastwood llança una mirada a la terrible guerra de l'Iraq on els abusos dels uns i dels altres van ser filmats i recollits per milers de càmeres. La cruesa de les escenes de la guerra, el realisme i l'agilitat i tensió amb les quals estan descrites són senzillament extraordinàries. Eastwood deixa clavat a la butaca l'espectador que se sent en la primera línia de batalla. El ritme canvia quan l'acció se situa als Estats Units i presenta un Chris Kyle cada vegada més abatut i desorientat. La guerra el marca i el deteriora; el qui és un excel·lent francotirador a l'Iraq és un mal pare i un espòs insípid a casa; el qui té una vista excel·lent per apuntar objectius des de dos quilòmetres amb l'arma és incapaç de veure amb nitidesa les conseqüències que la seva absència deixa en la seva família.

La pel·lícula, en una primera visió, pot ser acusada de pamflet proamericà. Si es veu amb una mirada despallada de prejudicis, hi podem descobrir una obra excel·lent que reflexiona sobre la guerra i sobre la despersonalització que aquesta comporta a soldats i víctimes,

en guanyadors i perdedors. Chris es troba cada vegada més perdut en el seu univers moral i ètic; la seva fe trontolla mentre cada vegada el pols li tremola menys per disparar i és capaç de posar en perill una missió quan s'encega per l'odi.

L'espectador es pregunta si la *Leyenda* és un heroi o un tipus sense sentiments; en el fons, s'assembla a Mustafà, el francotirador iraquí, que actua amb la mateixa rapidesa i la mateixa crueltat impersonal.

Eastwood mostra l'absurditat de la guerra quan descobrim que els afanys de Chris per refer la vida ajudant les víctimes americanes de la guerra de l'Iraq es veuen truncats quan un soldat antic, a qui ajuda, el mata fredament. Així són les coses, ens diu el veterà director, ningú no surt indemne de la guerra, tots són víctimes. Qui dispara un home sempre és un altre home. No hi ha bons i dolents, no hi ha guanyadors.

Una pel·lícula i una feina excel·lent de Bradley Cooper, que dona vida a un Chris Kyle vacil·lant, titubant en la vida i precís amb el gallet. Brillant Clint Eastwood, que és a punt de fer 85 anys i que domina la tècnica cinematogràfica d'una manera fascinant.

Una pel·lícula dura, crua i intensa, *El francotirador* ens mostra amb un realisme esglaiador que a la guerra, en totes les guerres, no hi ha herois, tots són llegenda i carnisser. Tot depèn de si un se situa davant o darrere de l'espina telescòpica.

Josan Montull
Salesià

josan.montull@salesians.cat



Des del carrer

ENRIQUE SANZ, NOU DEGÀ DE LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE COMILLAS

«La pregunta per Déu i pel fet religiós està ben vigent»



Ignasi Miranda

El rector de la Universitat Pontifícia de Comillas acaba de nomenar el jesuïta Enrique Sanz Giménez-Rico nou degà de la Facultat de Teologia i de la Facultat de Dret Canònic. La presa de possessió, que va tenir lloc el 21 de gener passat a l'aula magna del Campus de Cantoblanco (Madrid), va servir per substituir Gabino Uríbarri, que havia estat sis anys en el càrrec. Sanz Giménez-Rico, jesuïta des de l'any 1984 i sacerdot des del 1996, és llicenciat en Filologia Bíblica per la Pontifícia de Salamanca, llicenciat en *Re Biblica pel Pontificium Institutum Biblicum* d'Urbe (Itàlia) i doctor en Teologia per la Universitat Pontifícia de Comillas. Des del 2001, treballa com a professor a Comillas, i ha estat vicedegà de la Facultat de Teologia entre els anys 2009 i 2012. D'altra banda, va ser director de la revista de teologia pastoral *Sal Terrae* entre el 2001 i el 2012.

Com afronta vostè aquest repte de dirigir una Facultat de Teologia de fama i projecció internacional?

És una responsabilitat, però també una satisfacció pel fet de poder treballar en dues facultats imprescindibles

dins la Universitat de Comillas, que posa a la disposició dels seus estudis de Teologia i Dret Canònic tots els mitjans per fer la feina en l'àmbit acadèmic, la investigació i la transmissió de coneixements en altres nivells. A més, estic content pel claustre de professors i totes les possibilitats humanes, que igualment dona gran satisfacció.

Com està ara mateix l'oferta acadèmica de Teologia a Europa, tenint en compte el fenomen de la secularització però també l'augment de la inquietud religiosa?

Certament existeix un corrent de secularització a Europa, però alhora la pregunta per Déu i per la dimensió religiosa de la vida està ben vigent. Estem en un moment de creixement dels alumnes de Teologia i Dret Canònic, d'una banda pel lleuger augment dels candidats al sacerdoci i, de l'altra, sobretot per l'interès de laics i laiques per la teologia i per altres temes que, tot i que no tinguin a veure directament amb la religió o l'espiritualitat, atrauen molta gent.

Quins canvis ha obligat a fer els últims anys aquesta nova situació?

A la Facultat de Teologia, hem notat la crisi que ha perjudicat l'economia de moltes persones i famílies els

últims anys, cosa que afecta seminaris, congregacions religioses i altres obres eclesials. Alhora veiem que hi ha un creixent interès de molts tipus de persones per la teologia. Davant d'aquesta realitat, les facultats de Teologia i Dret Canònic estan fent un esforç generós per adaptar-se a les necessitats d'aquelles persones que demanen aquesta formació i no poden seguir el ritme habitualment establert, perquè la seva situació familiar i personal sovint no els facilita seguir, per exemple, cursos al matí o classes concentrades. Ara es busquen ofertes alternatives, amb sessions a la tarda i altres propostes.

Podem dir que la globalització ha incrementat l'interès per la Teologia i els fenòmens religiosos?

Sí. Això és una realitat sense fronteres. Tenim estudiants de 53 nacionalitats en Teologia i en Dret Canònic, gairebé de tots els continents. Cada vegada en vénen més de països emergents, perquè pertanyen a congregacions o bé perquè són de diòcesis d'aquells països, i això, en els diferents graus i llicenciatures, és una riquesa, perquè també fan una inversió per a nosaltres. Estem molt satisfets per aquest enriquiment.

Pensant-ho millor

Jesús Renau
Jesuïta



Els paranys de la lletra petita

A l'hora de signar un contracte els advocats insisteixen que es llegeixi la lletra petita. La raó és evident: enmig de molts paràgrafs i llargues explicacions escrites en lletra menuda —potser com més petita millor— hi ha l'engany, la trampa, el compromís amagat. En una paraula, que si te n'assabentes-sis d'entrada possiblement mai no signaries. Després et poden caure les conseqüències. Podràs lamentar-ho, però la signatura era un acord de tot el document, la lletra grossa, amable, cordial, legal i aromàtica... i la lletra menuda, amagada, traïdora, i amb un tuf de robatori.

També en les renovacions de determinats productes d'internet passa el mateix. Planes i planes de lletra menuda, molts cops en un idioma que no és el teu... i acabes signant sense saber gaire fins on arriba el compromís. Sembla ja normal. Farien falta moltes hores per entendre bé el que signes. Molta gent necessitaria un bon traductor de l'anglès, perquè no hi ha l'oportunitat que l'escrit estigui fet en la pròpia llengua. Acabem signant confiats.

De forma semblant pot passar en determinades informacions sobre medicaments. Hi ha molta gent que et diu: si vols estar tranquil val més que no llegeixis les informacions que acompanyen el medicament. Hi trobaràs tantes possibilitats de contraindicacions que et vindrà la por que per curar una cosa en posis en perill moltes altres. La realitat és que les farmacèutiques si avisen del parany, ni que s'hagi donat un cop, després sempre et podran dir: «Perdona a les informacions ja constava que això podia passar. La responsabilitat és del seu metge o seva, però no és nostra.»

Podrien anar afegint tota mena de lletres petites que per diverses raons només arribaran a llegir un tant per cent molt minso dels possibles clients.

Les «lletres petites» cal situar-les en la major part del casos a la bústia del que com a mínim en podríem dir «les males pràctiques». Generalment no intenten estalviar paper, sinó fer passar una part del contracte que pot ser desfavorable per al client o almenys impedeixi la reclamació legal. És una mena de subterfugi per colar-te un gol.

Potser arriba l'hora de suprimir les lletres petites, simplificant tanta parafernàlia i anant al gra directament. O potser ha arribat l'hora de legislar el que no ha d'estar mai en lletra petita, i si cal sancionar quan hi sigui. Transparència i claredat, si us plau.

Rauxa

Ida

La pel·lícula *Ida*, de Pawel Pawlikowski, explica la recerca d'identitat que fa una novia durant la grisa Polònia comunista dels anys seixanta. En aquest procés la jove Ida descobreix un passat familiar tràgic, però sobretot es confronta de ple amb la realitat de fora del convent, marcada per la buidor existencial i l'abisme del sense sentit. La protagonista adreça a aquest món fred i indiferent la pregunta fonamental pel sentit i la transcendència de la vida, però no obté cap resposta. De fet, la pregunta ni tan sols és compresa.

El món contemporani renuncia a fer-se la pregunta sobre el sentit de l'existència, ja no es pregunta «per què». En evitar qualsevol reflexió que vagi més enllà de l'ara i l'aquí, ja només s'aspira a la comoditat més immediata. Però és propi i exclusiu de l'ànima humana tenir set de sentit, i quan s'ofega aquesta inquietud tard o d'hora s'acaba duent l'ànima cap a la desesperació i el suïcidi. La paradoxa del món contemporani és haver creat la societat més justa de la història i al mateix temps haver-la buidat de tot sentit i abocar-la, així, a la més gran infelicitat.

Eduard Brufau

